

Spolupráce Policie České republiky se školskými zařízeními v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Bc. Tereza Daňková

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Tereza DAŇKOVÁ

Osobní číslo: H07991

Studijní program: B 7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální pedagogika

**Téma práce: Spolupráce PČR se školskými zařízeními v oblasti
prevence sociálně patologických jevů**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti spolupráce PČR a školských zařízení.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvalitativního výzkumu.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

NIKL J. Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže se zaměřením na jejich prevenci, Praha: PA ČR, 2000, ISBN 80-7251-033-9.

SAK P. Proměny české mládeže, Praha: Petrklíč, 2000, ISBN 80-7229-042-8.

SAK P., SAKOVÁ K., Mládež na křižovatce, Praha: Svoboda servis, 2004, ISBN 80-86320-33-2.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Pavel Opatrný
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

25. ledna 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

Ve Zlíně dne 25. ledna 2011

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 26. 3. 2011

Danková Tereza

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Opírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problematikou spolupráce Policie České republiky a školských zařízení v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část definuje základní pojmy z oblasti prevence, sociálně patologických jevů, Policie České republiky a školských zařízení. Dále se věnuje problematice sociálně patologických jevů u současné mládeže a zkoumá oblast vzájemné spolupráce Policie České republiky a školských zařízení v rámci prevence výše zmíněných sociálně patologických jevů.

Praktická část je věnována kvantitativnímu výzkumu, jehož cílem bylo zjistit, jaký význam připisují své práci policejní preventisté a zda žáci osmých tříd spatřují smysl v preventivních besedách, které tito preventisté pořádají. Výzkumné šetření bylo realizováno za pomoci dotazníků u policejních preventistů a žáků základních škol. V závěru práce jsou shrnuty výsledky realizovaného výzkumu včetně názoru na zlepšení současného stavu.

Klíčová slova: spolupráce, prevence, komunikace, sociálně patologické jevy, Policie České republiky, školská zařízení – základní školy.

ABSTRACT

This thesis deals with the cooperation between the Czech Police and the educational system in the area of prevention of socially pathological phenomena. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical section defines the basic concepts of prevention of socially pathological phenomena, the Czech Police and the educational system. It also deals with issues of socio-pathological phenomena in contemporary youth and explores areas of mutual cooperation of the Czech Police and the educational system in the prevention of the above-mentioned socio-pathological phenomena.

The practical part is devoted to quantitative research, which is aimed at identifying the importance of preventive police work and whether eighth grade students see the sense of this work which is conducted by police officers. The survey was carried out using questionnaires for police prevention officers and primary school pupils. The conclusion

summarizes the results of the research, including any opinion on how to improve the current situation.

Keywords: cooperation, prevention, communication, socially pathological phenomena, Czech Police, schools - elementary schools

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu své práce PhDr. Pavlu Opatrnému za odborné vedení, poskytnuté konzultace a ochotný přístup. Dále bych chtěla poděkovat nprap. Mileně Šabatové, por. Mgr. Aleši Mergentalovi a por. Mgr. Tereze Čapkové za poskytnuté informace a konzultace v rámci Policie České republiky. V neposlední řadě chci poděkovat své rodině za poskytnutou podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Na Salaši, 23. března 2011

OBSAH

ÚVOD	12
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ	15
2 SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY SOUČASNÉ MLÁDEŽE	18
2.1 ŠIKANA.....	18
2.2 VANDALISMUS	19
2.3 ALKOHOLISMUS.....	19
2.4 TOXIKOMANIE	21
2.5 KRIMINALITA	22
3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	24
3.1 ORGANIZAČNÍ ROZDĚLENÍ ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI	24
3.2 KRITÉRIA PRO VÝBĚR POLICISTŮ PRACUJÍCÍCH S DĚTMI A MLÁDEŽÍ.....	25
3.3 ŠKOLENÍ A PŘÍPRAVA POLICISTŮ PRACUJÍCÍCH S DĚTMI A MLÁDEŽÍ	25
3.4 POLICEJNÍ PREVENTISTÉ	26
3.5 OKRUHY TEMATICKÝCH CELKŮ PREVENCE.....	27
3.6 PROPAGAČNÍ MATERIÁLY	31
3.7 SPOLEČNĚ K BEZPEČÍ O.S.....	33
4 ČINNOST ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V OBLASTI PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ A SPOLUPRÁCE PČR	34
4.1 SPOLUPRÁCE MEZI PČR A ŠKOLSKÝMI ZAŘÍZENÍMI	34
4.2 POŽADAVKY ZE STRANY ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ NA PČR	35
4.3 FORMY PREVENTIVNĚ VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ – BESEDY	35
4.3.1 Průběh besed na I. stupni základní školy	36
4.3.2 Průběh besed na II. stupni základní školy	37

II	PRAKTICKÁ ČÁST	38
5	METODOLOGIE A CÍL VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	39
5.1	VYMEZENÍ PROBLEMATIKY	39
5.2	STANOVENÍ VÝZKUMNÉHO CÍLE	39
5.2.1	Stanovení výzkumného cíle u policejních preventistů	40
5.2.2	Stanovení výzkumného cíle u žáků 8. tříd základních škol	40
5.3	UPŘESNĚNÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	40
5.3.1	Upřesnění výzkumných otázek u policejních preventistů	40
5.3.2	Upřesnění výzkumných otázek u žáků 8. tříd základních škol	41
5.4	METODA VÝZKUMU	42
5.5	ZDROJE VÝZKUMU	42
5.5.1	Zdroje výzkumu policejních preventistů	42
5.5.2	Zdroje výzkumu žáků 8. tříd základních škol	42
5.5.3	Časový rozvrh výzkumu u policejních preventistů	43
5.5.4	Časový rozvrh výzkumu u žáků 8. tříd základních škol.....	43
6	PREZENTACE VÝSLEDKŮ A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO SHRNU TÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	44
6.1.1	Policejní preventisté	45
6.1.2	Žáci 8.tříd základních škol	61
6.2	SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	77
6.2.1	Shrnutí výsledků výzkumu policejních preventistů	77
6.2.2	Shrnutí výsledků výzkumu žáků 8. tříd základních škol.....	79
	ZÁVĚR	81
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	83
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	Policejní preventisté	86
	Žáci 8. tříd základních škol	87

SEZNAM PŘÍLOH.....	88
PŘÍLOHA PI: ORGANIZAČNÍ SCHÉMA PČR	89
PŘÍLOHA PII: PROPAGAČNÍ MATERIÁL.....	90
PŘÍLOHA PIII: DOTAZNÍK POLICEJNÍ PREVENTISTÉ	93
PŘÍLOHA PIV: DOTAZNÍK ŽÁCI 8. TŘÍD ZŠ.....	97

ÚVOD

V současnosti se nacházíme ve velmi nebezpečném světě plném nástrah a pokušení. Ve světě, ve kterém se někteří jedinci nezastaví téměř před ničím. Nejvíce ohroženou skupinou jedinců jsou především děti a mladiství. Mnohdy se však také sami stávají těmi nebezpečnými pachateli, aniž by si zcela dokázali uvědomit, jaké následky bude mít jejich jednání a chování. Ovšem děti či mladiství se stávají také oběťmi trestných činů. V těchto případech se jedinci dostávají do konfrontace s Policií České republiky, která má prvořadý úkol, a to určit viníka určitého trestného činu. V tomto světle zná Policii České republiky každý, ale málokdo ví, že Policie České republiky se snaží předcházet trestné činnosti, a to prostřednictvím prevence.

Cílem mé bakalářské práce je zaměřením se na prevenci poskytovanou Policií České republiky. Konkretizovat, jaký význam připisují své práci policejní preventisté a jaký jí připisují žáci základní školy. Informovat širokou veřejnost o další z jejich důležitých činností, která je jejich každodenní náplní práce. Dále zodpovědět na otázky: Jakým způsobem jsou vybíráni policisté, kteří pracují pro Preventivně informační oddělení? Jaké podmínky je nutné splnit, aby policisté mohli pracovat jako preventisté? Musejí mít budoucí policisté preventisté určité vhodné vlastnosti a schopnosti? Jaká je jejich pracovní náplň při práci s dětmi a mládeží? Jak působí na školská zařízení a na samotné žáky?

Důvodem, proč jsem si vybrala právě toto téma ke zpracování své bakalářské práce je především to, že považuji práci Policie České republiky za velmi důležitou i v oblasti prevence a zajímá mě, jakým způsobem provádí prevenci nejen ve školských zařízeních, ale i v celé společnosti a zda má jejich snaha úspěch či ne.

V první kapitole jsem se zaměřila na výklad základních pojmů, které se vztahují k danému tématu.

Druhou kapitolu jsem věnovala současné situaci dětí a mládeže v oblasti sociálně patologických jevů. Vybrala jsem zde pět nejčastějších patologických jevů, které souvisejí s mládeží. A to: šikanu, vandalismus, alkoholismus, toxikománii a kriminalitu.

Třetí kapitola je klíčová a stěžejní v teoretické části bakalářské práce. Zaměřena je na Policii České republiky. Její organizační rozdělení zaměřené na prevenci, kritéria pro výběr vhodných policistů, jejich vzdělání a následné školení do oblasti prevence. Budu se zde

velice podrobně věnovat praxi s dětmi a samotnému průběhu besedy. Také se snažím seznámit s širokou škálou propagačního materiálu.

Ve čtvrté kapitole se seznámíme se školskými zařízeními a jejich požadavky a spolupráci s Policií České republiky.

Cílem praktické části je zjistit, jaký význam připisují své práci policejní preventisté a také, zda žáci základní školy připisují smysl realizovaným preventivním besedám ze strany Policie České republiky.

Vzhledem ke zjištěným dostupným informacím jsem usoudila, že bude efektivnější pro dané téma realizovat kvantitativní výzkum místo kvalitativního výzkumného šetření.

Cíle bakalářské práce jsou:

1. Seznámení se základními pojmy z oblasti prevence sociálně patologických jevů.
2. Deskripce sociálně patologických jevů současné mládeže v České republice.
3. Zmapování preventivní činnosti poskytované Policií České republiky – respektive Preventivně informačním oddělením jako jedné ze složek PČR.
4. Seznámení se spoluprací školských zařízení v oblasti prevence sociálně patologických jevů s Policií České republiky.
5. Stanovení výzkumných cílů z hlediska významu a smyslu realizace preventivních besed Policií České republiky. Konkrétně to, zda policejní preventisté připisují svojí práci význam a zda žáci v realizovaných besedách spatřují smysl.
6. Realizace dotazníkového šetření se zaměřením na skupinu policejních preventistů a žáků 8. tříd ZŠ, ve kterých se uskutečnily preventivní besedy.
7. Shrnutí výsledků výzkumu a vymezení několika dalších doporučení pro praxi.

K dosažení vytyčených cílů jsem zvolila především studium a analýzu odborných pramenů z výše uvedené oblasti, doplněnou setkáními osob zainteresovaných v problematice. Velice přínosná pro mne byla zejména spolupráce s Policií České republiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Spolupráce

V této souvislosti můžeme spolupráci charakterizovat jako práci mezi organizacemi, které mají společný cíl. V zákoně č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů v § 14, §17 je spolupráce definována:

§ 14

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

§ 17 Spolupráce s ostatními právníckými a fyzickými osobami

Policie spolupracuje s právníckými a fyzickými osobami

a) vykonávajícími činnost v oblasti

1. prevence kriminality a sociálně patologických jevů.

Prevence

„Soubor opatření zaměřených na předcházení nežádoucím jevům, zejm. onemocnění, poškození, sociálně – patologickým jevům.“ (Průcha a kol., 2003, s. 178)

Dle Průchy a kol. (2009) nám primární prevence zabraňuje vzniku nežádoucích jevů. Sekundární prevence se snaží tyto jevy zavčas odhalit a pracovat s nimi. Terciární prevence se snaží především zabránit komplikacím jevů, které již existují.

Komunikace

Forma mezilidského styku. Jedná se o způsob dorozumívání mezi lidmi, jde o proces interakce, jehož se účastní komunikátor a komunikant.

Vzhledem k velkému množství definic komunikace jsem vybrala definice, které jsou dle mého názoru výstižné a věcné.

„Přenos informace mezi lidmi (nebo dynamickými systémy a subsystemy), při kterém je sdělení předáváno od adresanta k adresátovi (mezi „odesílatelem“ a příjemce“).“ (Jan-dourek, 2001, s. 126)

Mareš a kol. (1995) prezentuje, že komunikační proces lze chápat jako výměnu určitých informací v širším smyslu. Má tedy na mysli i výměnu představ, nálad, pocitů a postojů.

Sociálně patologické jevy

„Sociální patologické jevy se odvozují do tzv. „normality společnosti“. Normy příslušné společnosti nebo jiné libovolné sociální skupiny jsou modelem způsobu chování a konání jednotlivce jako příslušníka takového sociálního útvaru.“ (Kraus a kol., 2007, s. 10)

Policie České republiky

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů uvádí, že Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

Školská zařízení

Školskými zařízeními dle zákona č. 561/2004 školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, dle § 7 jsou:

1) Vzdělávací soustavu tvoří školy a školská zařízení podle tohoto zákona

(3) Druhy škol jsou mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem typy škol podle jejich zaměření pro účely jejich označování.

Mládež

Průcha a kol. (2003) uvádí, že mládež je sociální skupina tvořená jedinci od 15 do 25 let, neplní roli dětí, ale ve společnosti jim ani není přiznána role dospělých jedinců.

Z legislativního pohledu, a to zákona č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže, § 2 uvádí, že mládeží je dítě mladší patnácti let.

Mladiství

Dle zákona č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže je v § 2 definován pojem mladistvého. *Mladistvým je ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku.*

„ Mladistvý, jedinec ve věku od 15 – 18 let, již trestně odpovědný.“ (Hartl, 1994, s. 108)

2 SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY SOUČASNÉ MLÁDEŽE

V dnešní době dochází čím dál více k trestné činnosti páchané mládeží či samotnými dětmi. Většinou před samotným trestným činem páchají mladiství méně závažnou činnost, kterou můžeme považovat za nepřijatelné chování vůči společnosti. Dle Saka (2000) si mládež neosvojuje ani nepřebírá hodnoty, ideje, názory, postoje ani znalosti společnosti.

„V období mládeže mají pro vznik deviantního chování rozhodující roli party, vrstevnické skupiny.“ (Kraus a kol., 2007, s. 27)

Jedná se o podhoubí nepřijatelného a neadekvátního jednání mládeže. Převážná trestná činnost a přestupky jsou páchány v partě a ne individuálně. Velký podíl na vzniku sociálních deviací mají také média.

V této kapitole jen lehce nastiňuji vybrané patologické jevy.

2.1 Šikana

„Šikanování je charakterizováno jako úmyslná snaha získat nad jinými jednotlivci psychologickou nebo společenskou a hmotnou výhodu prostřednictvím ubližování, výsměchu, zastrašování a hrozeb.“ (Fontana, 1997, s. 207)

Může jít jak o fyzické násilí (bití), tak i o psychické násilí (vydírání, vyhrožování). U šikany je velice nebezpečná její dlouhodobost. Většinou k šikaně dochází na základních školách.

Šikana se projevuje v několika podobách, a to :

Fyzická agrese

Slovní agrese a zastrašování

Krádeže, ničení a manipulace s věcmi

Násilné a manipulativní příkazy

Agresorem většinou bývá dítě, které je starší, tělesně zdatné, agresivní vůči svému okolí, a to k vrstevníkům, pedagogům. Většinou se staví do dominantní role vůči svým vrstevníkům. Mnohdy právě tento jedinec je doma fyzicky či psychicky napadán.

Obětí šikany je mnohdy dítě, které se neubrání, je více zranitelnější. Většinou se obětí šikany stane dítě, které se určitým způsobem odlišuje od svých vrstevníků.

Šikana způsobuje poškození psychického a fyzického zdraví. Především dochází k narušení osobnosti jedince a má za následek dlouhodobou nedůvěru v celou společnost.

Kraus a kol. (2007) uvádí, že následky šikanování se projevují u oběti dlouhodobě a tyto následky se vztahují také na útočníka.

Zde je důležité zmínit, že především šikanou se zabývají preventisté PČR, učí děti, mladistvé, ale i pedagogy a rodiče, jak rozpoznat šikanu na jejich dítěti, jak ji řešit, na koho se mohou obrátit a požádat o odbornou pomoc či radu.

2.2 Vandalismus

Jedná se o sociálně patologický jev, pro který je charakteristické bezdůvodné ničení materiálních hodnot. Nápadné, hrubé a zbytečné ničení hodnot směřuje nejen proti neživým objektům (telefonní budky, lavičky v parku), ale i vůči živým tvorům (zvířatům). Pro pachatele nepřináší žádné materiální obohacení. Terč útoku se vyznačuje bezbranností a snadnou dostupností. Pro okolí je to těžce pochopitelné jednání.

„Primitivní ničení kulturních hodnot, potěšení z ničení, nepatří sem terorismus, šikana, v zásadě projev skupinového protestu, provokace, upozornění na sebe, spontánní reakce po fotbalovém zápase i jako akt zvěle, msty, rasové nesnášenlivosti.“ (Hartl, 1994, s. 229)

Vandalismu se dopouštějí především adolescenti, kteří jsou součástí party, převážně mužského pohlaví. Mladíci se dopouštějí vandalství především proto, že si chtějí něco dokázat. Chtějí se předvést před svojí partou. Jedná se o určité rozpuštění morálních hodnot, o oproštění od pocitu viny, studu a obav z následků. Jedinec si zvolil neohraničenou svobodu konat spontánně a bez povinnosti.

2.3 Alkoholismus

Jedná se o určitý druh sociální deviace, respektive sociálně patologický jev, s negativním dopadem na jedince, rodinu a celou společnost. Prostřednictvím alkoholu se snaží řešit své problémy. Společnost je k alkoholu tolerantní, alkohol je legální. Dochází k nadměrné spotřebě alkoholu a tabáku. Není společností ani zákony zakázána, jen je ome-

zena určitým věkem jedince. Nadměrné užívání alkoholu vede k negativním důsledkům na organismus, ale i na vztahy jedince. Děti a mladiství si alkohol vybírají především pro jeho dostupnost, ať již finanční či společenskou. Rodiče v tom mnohdy nevidí nic zlého, když se jejich pubertální dítě napije alkoholu. Ovšem opak je pravdou, za tímto jevem se mnohdy skrývá vážné nebezpečí. Může to dojít až tak daleko, že jedinec bude časem psychicky závislý na alkoholu, tudíž se z něj stane alkoholik. Bylo zjištěno, že větší konzumenti alkoholu z řad mládeže jsou převážně jedinci z diagnostických ústavů.

„Závislost na alkoholu je definována jako psychický a i fyzický stav, charakterizovaný nutkáním užívat stále nebo periodicky alkohol s cílem dosáhnout psychických účinků a vyhnout se nepříjemným pocitům z jeho absencí, může, ale nemusí se na něj vytvořit tolerance - postupné zvyšování dávek.“ (Zoubková a kol., 2001, s. 7)

Také můžeme alkoholismus definovat jako:

„Alkoholismus je pravidelná a nadměrná, zdraví ohrožující konzumace alkoholických nápojů, přičemž závislost na alkoholu patologicky ohrožuje nejen samotného jedince, ale i jeho rodinu a celou společnost.“ (Ondrejko, 2003, s. 373)

„Alkoholismus – choroba vznikající v důsledku častého a nadměrného požívání alkoholických nápojů, vzniká chorobný návyk a ztráta kontroly nad pitím.“ (Hartl, 1994, s. 11)

Podle Nešpora (2000) se u dětí a mládeže vytváří závislost na návykových látkách daleko rychleji než u dospělých jedinců. Vzniká již v průběhu několika měsíců.

Ve společnosti stále přetrvává vysoká tolerance vůči užívání legálních drog, zejména alkoholu. Je to podmíněno jak historicky, tak i kulturně.

PČR se snaží předcházet alkoholismu u mládeže prostřednictvím besedy: Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži, především se zde opírá o zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Vysvětlují podrobně postup PČR, orgánu sociálně právní ochrany dětí OSPOD, pedagogicko-psychologickou poradnou a rodinou.

2.4 Toxikomanie

Toxikomanie je stav periodické či chronické intoxikace. Je škodlivá pro jedince a i pro celou společnost. Škodlivost je vyvolána především opakovaným užíváním drog.

Štablová a kol. (1997) ve své knize charakterizuje toxikomanii jako nepřekonatelnou potřebu užívání drog a snahu získat si je jakýmkoliv způsobem.

„Užívání drogy je pojem obvykle zahrnující užívání zákonem nepovolené látky. Tento pojem však vypovídá spíše o tom, co je společensky nepřijatelné, než co je opravdu škodlivé.“
(Kubánek a kol., 2010, s. 5)

V evropských státech rozlišujeme drogy legální a nelegální. Za legální drogy považujeme léky na předpis či volně prodejné, můžeme sem zařadit také alkohol a tabák. Tyto „drogy“ jsou společností tolerované. K nelegálním drogám patří například opiáty, extáze, kokain, konopí.

„Především marihuana, extáze a metamfetamin (pervitin) jsou rozšířeny i do menších měst a obcí v ČR.“ (Štablová a kol., 2006, s. 21)

Marihuana je velmi oblíbená u mládeže. Můžeme ji považovat za její první drogu, ze které mnohdy postupně přechází na závažnější drogy.

Dle Štablové a kol. (2005) velká část mládeže nepovažuje kouření marihuany za užívání drog, ale především za součást běžného života a jistou formu relaxace.

V posledních letech je také zaznamenán nárůst pěstování *Cannabis sativa* v indoorových pěstírnách. Tímto pěstováním, které je velmi odborně zařízeno, se zabývají především občané z Vietnamu.

Mládež inklinuje k drogám, protože mnohdy neumí řešit své osobní problémy. Prostřednictvím drog se snaží mladí lidé uvolnit, zažít něco, co doposud nezažili. S užíváním drog souvisí nepřehledné množství problémů a následků, které si mladiství neumí zdaleka představit. Neustálé kupování a obstarávání drog je velmi finančně náročné, jedinci se dopouštějí kriminality, aby si obstarali finanční prostředky. Začnou krást doma, pak v obchodech, vždy když uvidí příznivou situaci.

V neposlední řadě jim vznikají problémy ve škole, jedinec má mnoho zameškaných hodin, zhoršuje se mu i prospěch. Do této situace pak vstupují nejen rodiče, ale i státní orgány. Léčení drogově závislých je také velice náročné jak po finanční stránce, tak i po osob-

nostní. Dostávají se nepříjemné abstinenční příznaky – tělesné (dochází například k poškození jater, srdce) i psychické (duševní poruchy, zhroucení osobnostních vztahů).

V oblasti toxikomanie a drogové závislosti je bezpochyby velmi důležitá prevence a osvěta. Existuje mnoho neziskových organizací, které se zabývají jak prevencí primární, tak i sekundární a terciární. Pro naši mládež je především momentálně nejdůležitější prevence primární, která je seznámí s drogami, s tím, jak se zachovat, když mu drogy někdo nabízí, na koho se může obrátit o pomoc a o potřebné informace. Toto vše poskytuje i Policie České republiky prostřednictvím preventivně informačního oddělení.

2.5 Kriminalita

Mládež se dopouští převážně majetkové trestné činnosti a bohužel i násilné trestné činnosti a mravnostní trestné činnosti. U násilné trestné činnosti je čím dál více hlavním rysem jejich agresivita a brutalita, která dříve nebyla tak častá.

„Negativní společensko-historický podmíněný jev, souhrn jednání, jehož důsledkem je trestná činnost.“ (Hartl, 1994, s. 93)

Sejčasová (2002) ve své knize uvádí, že u všech věkových skupin dětí a mládeže, které se dopouštějí násilné trestné činnosti, dochází k různým formám vydírání a šikanování. Toto šikanování a vydírání začíná na základních školách a pokračuje i dále.

Majetková trestná činnost je čím dál více promyšlenější a mladiství pachatelé jsou na ni lépe připraveni – zločinné nástroje, alibi. V předmětu zájmu trestního činu můžeme odvodit věk pachatele.

I toxikomanie má svůj podíl na kriminalitě. Především je v přímé souvislosti s drogami, a to jejich výrobou a šířením, i obstaráváním prostředků na drogy. K trestné činnosti pod vlivem drog patří nejčastěji vloupání do obchodů a chat a také do motorových vozidel. Bohužel dochází i k trestné činnosti, která má násilnou povahu (úmyslné ublížení na zdraví, vraždy).

Další stránkou kriminality páchanou nezletilými dětmi a mládeží je to, že jsou využíváni k páčání kriminality trestně odpovědnými jedinci.

„V poslední době nabývá na významu i extremismus (chápaný jako výrazné odchýlení od obecně zavedených a v aktuální době přijatých norem) s projevy náboženskými (nejne-

bezpečnější náboženské sekty) či politickými (např. anarchisté, skinheads).“ (Níkl, 2000, s. 88)

Při dalších patologických jevech, které jsem zde nastínila - alkoholismus, toxikomanie, vandalismus a kriminalita - se preventisté zabývají na besedách otázkou trestní odpovědnosti za své činy. Tato otázka je v současné společnosti dosti řešena, jde zejména o to, zda má naše vláda snížit věkovou hranici trestní odpovědnosti z patnácti na čtrnáct či i dvanáct let.

Tato otázka je oprávněná, když přihlédneme k tomu, že násilných trestných činů s následkem smrti se dopustily jen jedenáctileté děti. Měly by, dle mého názoru, být za své činy odpovědné, měly by vědět, že ať spáchají cokoli, tak ponесou následky. Mnohdy tyto pachatelé spoléhají právě na onu „beztrestnost“ spojenou s věkovou hranicí trestné zodpovědnosti. A této hranice trestní odpovědnosti také využívají dospělé osoby, které nutí nezletilé děti k páchání trestné činnosti.

3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“ (Zákon č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky, § 2)

„Úkoly policie vykonávají příslušníci policie a zaměstnanci zařazení v policii.“

(Zákon č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky, § 4)

PČR se především řídí zákonem č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů 41/2009 Sb., 41/2009 Sb., 153/2010 Sb.

3.1 Organizační rozdělení zaměřené na prevenci

Preventivně informační odbor nalezneme v organizačním schématu v souvislosti s kanceláří policejního prezidenta – Preventivně informační odbor Policejního prezidia ČR (PIO PP). Ovšem preventivně informační činnost je vykonávána i na krajských ředitelstvích v rámci daného kraje – Preventivně informační oddělení krajských ředitelství policie (PIO KŘP). Dále jsou tvořeny skupiny policejních preventistů a tiskových mluvčích, kteří pracují v rámci daného územního odboru – Preventivně informační skupiny preventivně informačních oddělení KŘP (PIS KŘP).

Pro lepší znázornění nalezneme organizační schéma PČR (Příloha č. I k RPP č. 226/2008) v přílohách.

Na Preventivně informačním odboru Policejního prezidia ČR jsou systematizována tři pracovní místa pro úsek prevence. Jedno z pracovních míst je funkce republikového koordinátora pro prevenci.

Funkci krajského koordinátora pro prevenci je vykonávána na preventivně informačním oddělení krajských ředitelství policie.

Pracovní pozice na PIS KŘP jsou rozděleny na funkce „tiskový mluvčí“ a „preventista“.

V současné době je celkový počet pracovníků prevence na PIO KŘP 22 a na PIS KŘP 93.

Dle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky § 6

(1) Policii tvoří útvary, jimiž jsou:

a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem,

b) útvary policie s celostátní působností,

c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“),

d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.

(2) Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. b) zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr. Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. d) zřizuje na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident.

(3) Policejní prezidium řídí činnost policie.

3.2 Kritéria pro výběr policistů pracujících s dětmi a mládeží

„V rámci přípravy na práci policisty zařazeného v preventivně informačních skupinách a policisty dlouhodobě pověřeného poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků může být přijat pouze uchazeč, který splňuje všechny níže uvedené podmínky“: (Vzdělávací program, 2007, s. 8)

- je ve služebním poměru k Policii ČR,
- je zařazen k výkonu služby v preventivně informační skupině Policie ČR nebo je dlouhodobě pověřen poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků,
- má znalosti na úrovni základní odborné přípravy (ZOP) policistů,
- úspěšně absolvoval kurz „Řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí“.

3.3 Školení a příprava policistů pracujících s dětmi a mládeží

Pod záštitou Ministerstva vnitra a oboru vzdělávání a správy policejního školství je vytvořen vzdělávací program - specializační kurz pro policisty zařazené v preventivně informačních skupinách a policisty dlouhodobě pověřené poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků.

Jedním z kritérií je absolvování specializačního kurzu. Jedná se o kombinovanou formu studia, specializační kurz trvá tři měsíce. Specializační kurz se skládá z výukových a výcvikových částí, které celkem tvoří 95 vyučovacích hodin. V průběhu specializačního kurzu je 10 vy-

učovacích hodin věnováno průběžnému hodnocení a dalších 5 vyučovacích hodin je vyhrazeno pro závěrečné zkoušky a pro následné ukončení studia.

Výukovou součástí jsou:

- Český jazyk a stylistika
- Dokumentační technika, informatika
- Právní aspekty poskytování informací veřejnosti a mediím
- Preventivní činnost policie
- Vizážistika
- Základy mediální komunikace

„Jedním ze základních úkolů policistů je komunikace s představiteli sdělovacích prostředků a s veřejností. Další podstatnou oblastí činnosti policistů je zpracovávání a realizace programů prevence kriminality, příprava a prezentace preventivně informačních materiálů.“ (Vzdělávací program, 2007, s. 8)

Vzhledem k potřebám pracovníků preventivně informační skupiny (PIS) je vytvořen vhodný výukový obsah celého specializačního kurzu, který je rozdělen do šesti výukových částí. Dbá se zde především na správné vyjadřování z hlediska jazykového i z hlediska používání odborné terminologie, dále je také důležitý způsob získání, pracování a distribuce informací. V náplni specializačního kurzu je i posílení schopnosti čelit zátěžovým situacím.

K úspěšnému absolvování je nutné splnit závěrečnou zkoušku. *“ Závěrečnou zkoušku může vykonat ten, kdo byl v průběžném hodnocení v ostatních týdnech studia hodnocen výrokem „splnil“. Předsedu zkušební komise, případně další členy komise, jmenuje vedoucí PIS PP ČR.“ (Vzdělávací program, 2007, s. 10)*

Po úspěšném vykonání závěrečné zkoušky je studujícímu předán doklad o úspěšném absolvování kurzu – Osvědčení o absolvování kurzu.

3.4 Policejní preventisté

Většina společnosti ani netuší, že existuje profese policejní preventista. Jeho hlavní náplní práce je předcházet kriminalitě, a to netradičními způsoby, které mnoho lidí nezná. Policejní preventista se soustředí na skupiny obyvatelstva, které považuje za rizikové či

ohrožené, a využívá dostupných prostředků a metod, které vedou k minimalizaci vzniku škody či újmy dané skupině obyvatelstva. Snaží se spolupracovat jak s orgány samosprávy či s neziskovým sektorem, tak využívat i pomoc od komerčních subjektů. Součástí jejich pracovní náplně je i tvorba informačních a propagačních materiálů. Zásadní náplní je především vytvoření vhodných tematických akcí pro veřejnost, při kterých dochází k prevenci. Preventivní akce jsou zaměřeny na širokou škálu jedinců. Mezi ně patří i děti a mladiství, pro něž je vytvořen speciální preventivní program spolupráce se školskými zařízeními, které děti a mladiství navštěvují. Jedná se o nejvíce efektivní preventivní působení na děti a mládež.

3.5 Okruhy tematických celků prevence

Okruhy tematických celků si vytvářejí jednotlivé preventivně informační skupiny v rámci daného Krajského ředitelství PČR.

Ve Zlínském kraji se ustanovily jednotné preventivní programy Policie ČR pro školská zařízení na rok 2010/2011 pro žáky druhých, pátých a osmých tříd.

Níže uvedené preventivní programy byly poskytnuty Policií České republiky.

Jedná se o následující:

1. POLICISTA JE NÁŠ KAMARÁD

Cílová skupina:	žáci 2. tříd základních škol
Velikost skupiny:	maximálně 30 dětí ve skupině nebo v jedné třídě
Typ prevence:	preventivní doporučení jak se nestát obětí protiprávního jednání
Forma:	přednáška nebo beseda
Obsah:	<ul style="list-style-type: none">- Představení příslušníka Policie ČR.- Rozdíl mezi pořádkovým, dopravním policistou a kriminalistou, ukázky výstroje.

	<ul style="list-style-type: none">- Pravidla bezpečného chování, např. chování v silničním provozu, setkání s cizí osobou aj., preventivní doporučení.- Linky tísňového volání, jak na ně správně zavolat.
Rozsah akce:	1 vyučovací hodina
Místo konání:	v prostorách školy
Cena:	zdarma
Ostatní:	přítomnost pedagoga ANO

2. BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ

Cílová skupina:	žáci 5. tříd základních škol
Velikost skupiny:	maximálně 30 dětí ve skupině nebo v jedné třídě
Typ prevence:	preventivní doporučení jak se nestát obětí protiprávního jednání zejména v oblasti používání komunikačních prostředků
Forma:	přednáška nebo beseda
Obsah:	<ul style="list-style-type: none">- Trestní odpovědnost.- (NE)bezpečný internet, nebezpečí spojená s používáním komunikačních prostředků (internet, mobilní telefon ...).- Preventivní doporučení jak se nestát obětí protiprávního jednání.- Tísňová linka Policie ČR158, jak na ni volat.
Rozsah akce:	1 vyučovací hodina
Místo jednání:	v prostorách školy
Cena:	zdarma
Ostatní:	přítomnost pedagoga ANO

3. TRESTNÁ ČINNOST MLÁDEŽE A PÁCHANÁ NA MLÁDEŽI

Cílová skupina:	žáci 8. tříd základních škol
Velikost skupiny:	max. 30 dětí v jedné třídě
Typ prevence:	preventivní doporučení jak se nestát obětí protiprávního jednání
Forma:	přednáška nebo beseda
Obsah:	<ul style="list-style-type: none">- Trestní odpovědnost.- Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem včetně sankcí.- Nejčastější druhy protiprávního jednání mladých lidí.- Nejčastější druhy protiprávního jednání dospělých páchaných na dětech.- Alkohol, cigarety, drogy – legislativní úprava.- Tísňová linka Policie ČR158, jak na ni správně zavolat.
Rozsah akce:	1 vyučovací hodina
Místo jednání:	v prostorách školy
Cena:	zdarma
Ostatní:	přítomnost pedagoga dle domluvy

Jak už je zmíněno výše, každá preventivně informační skupina si vytváří preventivní programy sama, to dokazuje i další nabídka preventivních programů, která je aktuální pro Krajské ředitelství PČR Praha. Níže uvedené preventivní programy byly poskytnuty Policií České republiky.

Přehled témat:**MATEŘSKÉ ŠKOLY:**

- Presentace policejní práce
- Bezpečnost silničního provozu - chování chodců - zejména pak bezpečné přecházení vozovky na vyznačených přechodech, chování cyklistů
- Vlastní bezpečnost - pravidla bezpečného chování, např. nadměrná důvěřivost dětí k cizím lidem

ZÁKLADNÍ ŠKOLY - I. STUPEŇ:

- Policie ČR - činnost policie a její složky, seznámení s úkoly policie, prokazování policistů
- Dopravní výchova
 - chování chodce - důraz kladen na bezpečné přecházení vozovky na vyznačených přechodech
 - chování cyklisty - činnost dopravních policistů při dohledu nad bezpečností silničního provozu a zejména při řízení dopravy
- Vlastní bezpečnost - pravidla bezpečného chování, především pak ve volném čase
- Sociálně patologické jevy - dle výběru, důraz kladen na téma drogy a šikana
- Trestná činnost dětí a mládeže
- Nebezpečné nálezy - střelné zbraně, munice - náboje, granáty, miny - postup v případě nálezů nebezpečného předmětu, činnost policejních pyrotechniků
- Ukázka zajišťování daktyloskopických stop
- Preventivní projekt „Ajaxův zápisník“ pro žáky 2. a 3. tříd
- Besedy spojené s projekcí preventivních videokazet „Nechte mě být!“ pro žáky ZŠ a „Zpackané životy“ pro žáky 8.-9. tříd ZŠ

ZÁKLADNÍ ŠKOLY - II. STUPEŇ:

- Policejní historie - vývoj bezpečnostních sborů v Čechách od roku 1900, příběhy skutečných četníků, policistů a příslušníků Veřejné bezpečnosti
- Policie ČR

- Dopravní výchova
- Vlastní bezpečnost
- Trestná činnost dětí a mládeže - zesílení právního vědomí
- Sociálně patologické jevy – drogy, šikana, hráčství
- Nebezpečné nálezy - nástražné výbušné systémy, zbraně

STŘEDNÍ ŠKOLY:

- Policejní historie - vývoj bezpečnostních sborů v Čechách od roku 1900, příběhy skutečných četníků, policistů a příslušníků Veřejné bezpečnosti
- Policie ČR - činnost policie a její složky, seznámení s úkoly policie
- Zvýšení trestně právního vědomí - trestná činnost páchaná mládeží a na mládeži
- Seznámení se základními pojmy trestního práva
- Sociálně patologické jevy - dle výběru, důraz kladen na téma drogy a šikana
- Nebezpečné nálezy

3.6 Propagační materiály

Propagační materiály jsou dalším důležitým preventivním prostředkem, který se snaží Policie České republiky vhodně a efektivně využívat.

Propagační a informační materiály jsou vytvářeny na různá problémová témata a jsou směřována na různé skupiny osob - od dětí, mladistvých, přes řidiče, seniory a rodiče.

Dalo by se říci, že nejvíce materiálu je vytvářeno na drogovou problematiku, například :

Řekni drogám ne (desatero protidrogové prevence)

Drogy (poznej svého nepřítele)

Jak se zachováš, když Ti bude někdo nabízet drogy?

Drogy ne

Dále jsou vytvořeny materiály na témata:

O sexuálním zneužívání – pro děti

O násilí na dětech

Rodina proti kriminalitě – praktické rady a informace

Rodiče, pozor! Šikana mezi dětmi je skryté nebezpečí!

Bezpečný internet

Rady pro cyklisty

Desatero cyklisty

Dětské autosedačky – průvodce pro výběr a použití autosedačky pro vaše dítě

Děti, dodržujte následující rady!

Víš, jak má vypadat správně vybavené jízdní kolo?

Doporučení chodcům

Propagační materiály musí být přehledné, jednoduché a musí čtenáře upoutat svou strukturou, obrázky, barevností či věcností. Propagační materiály se tak uzpůsobují skupině, pro kterou je materiál vytvářen. Pro děti, které neumí ještě dostatečně dobře číst, je zvolen jiný pochopitelný způsob, jak jim dané a důležité informace předat, a tedy zřejmě nejlepším způsobem zde budou obrázky, které znázorní určitou tematiku.

V materiálech musí být stručně popsán daný problém a hlavně zde musí být zveřejněny kontakty, kde nalezne jedinec pomoc.

Pro představu, jak vypadají, uvádím tyto informační materiály v příloze č. II.

K propagačním materiálům také patří tradiční předměty, kterými jsou propisky, kalendáře a bonbony. Dalším propagačním materiálem je razítko, které má veliký úspěch u mladších dětí. Je na něm napsáno: „Policejní hvězdička pro kluky a holčičky „.

Propagační materiály vytváří především Policie České republiky, která také velice úzce spolupracuje s Oddělením prevence kriminality MV ČR.

Propagační a informační materiály se vytvářejí někdy i pod záštitou určitých obchodních společností nebo ve spolupráci s různými nadacemi (např. nadace Naše dítě). Většinu si ale vytváří Policie ČR sama na vlastní náklady.

3.7 Společně k bezpečí o.s.

Jedná se o občanské sdružení, které se zabývá řešením problémů v oblasti bezpečnosti, prevence kriminality a sociálních věcí. S tímto občanským sdružením úzce spolupracuje i Policie České republiky.

Hlavním cílem tohoto občanského sdružení je především zlepšit spolupráci mezi občany a institucemi státní a veřejné správy.

Společně k bezpečí se zabývá třemi klíčovými oblastmi. Poradenstvím pro obce, pro školy a pro policii. Pro obce - Poradenství v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. V oblasti školství se zabývá taktéž poradenstvím a v oblasti policie jde o poradenství v community policing a vzdělávacích aktivitách.

Ve všech zmíněných oblastech je nabídnuta odborná pomoc a je zde možnost i realizace odborných seminářů.

Občanské sdružení také kromě odborné pomoci vytváří své vlastní projekty, které jsou jejími členy dále prezentovány. Jedná se například o projekty:

Dopravní asistent – účelem dopravního asistenta je zajistit dětem bezpečnou cestu do školy i ze školy.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - Smyslem sociálně aktivizační služby pro rodinu s dětmi je pomoci rodině s dítětem, které je ohroženo sociálními problémy. Tato služba je ošetřena zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Aktivizace občanů v Praze 9 – spoluobčané se scházejí, radí se a rozhodují o věcech, které se týkají jich a jejich okolí.

4 ČINNOST ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V OBLASTI PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ A SPOLUPRÁCE PČR

Pojem školského zařízení je upraven zákonem č. 561/2004 Sb. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů § 7 :

- (1) *Vzdělávací soustavu tvoří školy a školská zařízení podle tohoto zákona.*
- (3) *Druhy škol jsou mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem typy škol podle jejich zaměření pro účely jejich označování.*

Kraus a kol. (2007) se zmiňují, že školy a školská zařízení jsou povinny zabývat se ochranou dítěte před sociálními patologickými jevy prostřednictvím prevence.

Školu můžeme považovat za jeden z činitelů vzniku deviantního chování.

“ Od školy veřejnost, především rodičovská, vždycky očekávala a očekává asi více než je tato primární výchovně vzdělávací instituce s to sama splnit. “ (Kraus a kol., 2007, s. 26)

4.1 Spolupráce mezi PČR a školskými zařízeními

Spolupráce PČR se školskými zařízeními funguje velmi kvalitně. Každoročně je preventivně informační skupinou daného kraje vytvořena nabídka preventivních programů, které jsou nabídnuty všem základním a speciálním školám v daném kraji.

Jsou zde charakterizovány jednotlivé preventivní programy (cílová skupina, velikost skupiny, typ prevence, forma, obsah, rozsah besedy, místo konání). Dále je zde kontakt na odpovědnou osobu, u které je možné daný preventivní program objednat a domluvit se na dalších podrobnostech. Důležité je zdůraznit, že veškeré preventivní akce jsou poskytovány zdarma.

4.2 Požadavky ze strany školského zařízení na PČR

Za požadavky ze strany školského zařízení můžeme považovat žádost o vytvoření besedy na určité problémové téma v dané základní škole. Vše se děje v rámci domluvy a zájmů školských zařízení a v neposlední řadě zřejmě i organizačních věcí (den a hodina setkání).

4.3 Formy preventivně vzdělávacích akcí – besedy

Z nabízeného preventivního programu si školské zařízení vybere vhodné téma pro své žáky. Besedu na dané téma prezentuje policejní preventista, který je vždy ustrojen do policejní uniformy. Ve vhodných tématech je jeho výklad doprovázen také elektronickou prezentací, která slouží pro žáky jako další zpestření besedy. Především se elektronická prezentace využívá u starších žáků.

Pokud si to situace žádá, může být přítomen i pedagogický personál. Je především vítán při konání besed pro druhé a někdy i páté třídy. Děti jsou ještě neposedné a jedna osoba by je jen těžko udržela v klidu. Naopak zcela nevhodné je, aby byl přítomen pedagogický dozor u žáků 8. tříd, kde se vedou besedy na téma: Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži. Děti by měly být uvolněné a neměly by se bát promluvit o určitých skutečnostech, se kterými se setkaly. Velmi vhodné pro preventisty je, když se děti a mládež zapojují vhodným způsobem do besedy, pro samotné policisty je to znak, že svoji práci dělají dobře. Také pro děti je to zajisté přínosné, dozví se podstatné informace o dané problematice a mnohdy právě zde si uvědomí ony následky, které mohou nastat.

4.3.1 Průběh besed na I. stupni základní školy

Měla jsem to štěstí, že jsem se sama mohla takových besed účastnit, vděčím za to nrap. Mileně Šabatové, která pracuje jako policejní preventista preventivně informačního oddělení KŘP (PIS KŘP) v Uherském Hradišti.

Zúčastnila jsem se besedy na Základní škole v Popovicích, která byla určena pro první, druhou a třetí třídu. Byla zaměřena na téma: Doprava - jak se chová chodec a cyklista.

Z nabídky preventivních programů můžeme vidět, že toto téma sem není zařazeno. Škola si jej vyžádala z toho důvodu, že nedisponuje dopravním hřištěm, kde by se děti naučily základním dovednostem na poli dopravy.

Besedy se aktivně účastnilo 33 dětí a byly zde přítomny i tři paní učitelky, které se také aktivně zapojovaly. Pořizovaly fotodokumentaci, jak děti spolupracovaly s paní Milenou Šabatovou. Délka besedy byla 45 minut. Velice mile mě překvapil postoj pedagogů a pana ředitele na této základní škole. Byli velice pozorní vůči nám a již domlouvali případnou další spolupráci. Přesně takový přístup měly i děti. Bylo na nich vidět, že se velmi těší na besedu. Nejednalo se pouze o jednostranný výklad ze strany preventisty, ale každá problematika byla doplněna i vhodnými otázkami pro žáky a různými obrázky - například byli zkoušeni ze znalosti dopravních značek, barev na semaforu, zda znají rozdíl mezi cyklistou a chodcem, co musí mít cyklista na sobě a co musí mít i jeho kolo, po které straně se jezdí. Také byly děti dotazovány, zda znají rozdíl mezi pořádkovým a dopravním policistou. V průběhu besedy byly děti zkoušeny i ze znalosti důležitých telefonních čísel (155, 150, 156, 158, 112). K mému překvapení děti tato telefonní čísla moc dobře znaly.

Na začátku besedy se paní preventistka zmínila o odměně pro toho, kdo bude aktivně a správně odpovídat a zapojovat se do této besedy, jako zpestření byly dětem ukázány předměty, které jsou součástí policejního stejnokroje, a to klobouček, pouta, reflexní vesta a opasek. Největší úspěch měl klobouček a pouta, samozřejmě. Na konci besedy dostaly děti slíbenou a hlavně zaslouženou sladkou odměnu a navíc ještě policejní hvězdičku pro kluky a holčičky. Jedná se o tiskátko, které v sobě skrývá policejní hvězdičku. Tyto hvězdičky si děti nechaly vytisknout většinou na ruku či do svého sešitu. Dále děti dostaly propisky, omalovánky, nálepky a zastavovací terčík – tyto věci byly předány dle domluvy paní učitelkám, které jej rozdají buď na konci roku nebo na výletě.

4.3.2 Průběh besed na II. stupni základní školy

Beseda na II. stupni základní školy se konala na ZŠ Východ v Uherském Hradišti. Tématem preventivně informační besedy bylo zprvu Policista je náš kamarád a posléze se policejní preventistka nprap. Milena Šabatová zabývala tématy trestné odpovědnosti a drogovou problematikou. Preventivně informační beseda se konala ve dvou třídách žáků osmých tříd. První třída měla pouhých 13 žáků a druhá třída měla žáků 26. Při průběhu preventivní besedy nebyl přítomen pedagog a délka preventivní besedy činila 45 minut.

Postoj školy byl velice kladný, žádali další spolupráci.

Policejní preventistka při svém výkladu používala power-pointové prezentace, které oživovaly celý průběh preventivní besedy. Při drogové problematice byl žákům k dispozici kufřík, který obsahoval imitaci drog. U žáků měl veliký úspěch. Také dostávali propagační materiál. Žáci v obou třídách spolupracovali a měli i věcné dotazy. Méně početnější třída byla dle mého názoru klidnější a skoro všichni jedinci se zapojovali. U druhé třídy, kde byl počet žáků mnohem vyšší, byl větší šum a zapojovali se zde jen někteří studenti. Je tedy zřejmé, že menší kapacita žáků je pro preventivně informační besedy příznivější. I přes větší počet zúčastněných žáků byla preventivní beseda vtipná a poučná. Jedinci spolupracovali a zapojovali se do debaty, snažili se věcně odpovídat na položené otázky.

Důvodem, proč byli žáci ze začátku seznámeni s tématem: Policista je náš kamarád, je, že nedokážou od sebe rozlišit Policistu ČR a městského policistu. Toto téma je přitom určeno žákům I. stupně.

Při tématu trestní odpovědnosti žáci odpovídali na otázky: Co je to právo? Jaké máme právo? Co chrání naše právo? Co hrozí po porušení zákona? a na další otázky. Zabývali se rozdílem mezi přestupkem a trestným činem. U drogové problematiky se zjišťovaly zkušenosti s alkoholem, drogami či kouřením. Jsem přesvědčená, že preventivně informační besedy mají veliký význam pro všechny žáky základních škol.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 METODOLOGIE A CÍL VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

5.1 Vymezení problematiky

Setkáváme se stále více s případy, kdy jsou děti a mladiství oběťmi drog, šikanování nebo jiného sociálně patologického jevu. Také se ale bohužel setkáváme s případy, kdy samotnými pachateli trestné činnosti jsou právě děti a mladiství. Trestné činy v sobě čím dál více skrývají brutalitu a hroživé následky pro oběť a společnost. Tomuto, ale i jiným nástrahám pro děti a mládež, se snaží předejít Policie České republiky prostřednictvím preventivně informačních besed. Policejní preventisté se snaží poukazovat na negativa dané problematiky, následky, na samotného jedince a jeho okolí. Informují a varují rizikové skupiny obyvatel na případné nebezpečí. Dále uvádějí potřebné údaje, kde se o dané problematice můžete dozvědět více a kde Vám vstřícně pomůžou danou situaci či problém vyřešit.

5.2 Stanovení výzkumného cíle

„Vědecký výzkum je systematické, kontrolované, empirické a kritické zkoumání hypotetických výroků o předpokládaných vztazích mezi přirozenými jevy.“ (Kerlinger, 1972, podle Chráska, 2007, s. 12)

„Pokud uvažujeme o vědeckém výzkumu v pedagogice, lze jej vymezit jako záměrnou a systematickou činnost, při které se empirickými metodami zkoumají (ověřují, verifikují, testují) hypotézy o vztazích mezi pedagogickými jevy.“ (Chráska, 2007, s. 12).

„Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, anebo se získávají nové poznatky.“ (Gavora, 2000, s. 11).

Pro větší efektivitu a smysl dané problematiky jsem se rozhodla realizovat dvě na sobě navzájem závislá dotazníková šetření. První se týká policejních preventistů jako subjektů, které se snaží informovat rizikovou skupinu – děti a mládež - v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Druhé dotazníkové šetření je určeno žákům 8. tříd základních škol jako těm jedincům, na které policejní preventista působil. Můžeme to také nazvat určitou zpětnou vazbou pro policejní preventisty o jejich výkonu a průběhu preventivně informační besedy.

Výzkumné cíle jsem pro větší přehlednost rozdělila na hlavní a dílčí.

5.2.1 Stanovení výzkumného cíle u policejních preventistů

Hlavním výzkumným cílem bylo zjistit, jaký význam připisují své práci policejní preventisté.

Dílčí výzkumné cíle se vztahují ke zjištění skutečností, které se týkají policejních preventistů v oblasti vzdělání, pracovního nasazení při přípravě a samotné realizaci školních besed, propagačního materiálu či spolupráci s jinými občanskými sdruženími.

5.2.2 Stanovení výzkumného cíle u žáků 8. tříd základních škol

Hlavním výzkumným cílem bylo zjistit, zda žáci osmých tříd základních škol spatřují smysl v preventivních besedách realizovaných Policií České republiky.

Dílčí výzkumné cíle u žáků osmých tříd základních škol jsou soustředěny na popis průběhu besed, jejich opakovanost, klady, zápory a jejich smysl vnímaný žáky osmých tříd.

5.3 Upřesnění výzkumných otázek

Vzhledem k dané společenské situaci jsem se rozhodla věnovat problematice prevence sociálně patologických jevů. Vybrala jsem si oblast prevence poskytovanou Policií České republiky ve školních zařízeních.

5.3.1 Upřesnění výzkumných otázek u policejních preventistů

Vypracovala jsem dotazníkové šetření, které má za cíl nastínit současnou situaci v oblasti spolupráce Policie České republiky a školských zařízení v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Za hlavní výzkumnou otázku považuji: Jaký význam připisují své práci policejní preventisté?

Následujícími dílčími výzkumnými otázkami jsou :

Jak se policejní preventisté dozvěděli o práci u Preventivně informačního oddělení?

Jaké je jejich dosažené vzdělání? Jedná se o vzdělání pedagogického směru?

Kolik pracovního času věnují přípravě a samotné realizaci školních besed?

Která témata preventivních besed jsou nejvíce preferována ze strany školských zařízení?

Domnívají se policejní preventisté, že mají propagační materiály Policie České republiky smysl?

Jaká je spolupráce policejních preventistů se školními preventisty a s občanským sdružením Společně k bezpečí?

5.3.2 Upřesnění výzkumných otázek u žáků 8. tříd základních škol

Zaměřila jsem se na smysl a účel výzkumného šetření, od kterého si slibuji velmi cenné informace a závěry, které nám odhalí, zda má smysl realizovat preventivní besedy policejními preventisty. Domnívám se, že zjištěná fakta poskytnou dostatek informací především Polici České republiky, která by mohla zkvalitnit preventivně informační besedy na základní škole a předejít tak nežádoucím aspektům.

Za hlavní výzkumnou otázkou považuji: Připisují žáci základní školy smysl realizovaným preventivním besedám ze strany Policie České republiky?

Díličními výzkumnými otázkami jsou:

Konala se preventivní beseda realizovaná policejními preventisty ve vaší základní škole?

Byly realizovány i jiné preventivní besedy jinými kvalifikovanými odborníky ve vaší základní škole?

Jaká je četnost preventivních besed u žáků osmých tříd základních škol ?

Líbily se a zaujaly žáky preventivní besedy konané Policií České republiky?

Spatřují žáci nějaké klady či zápory u realizovaných preventivních besed?

Domnívají se žáci, že by měly být preventivní besedy konány častěji?

Zaujaly žáky preventivně informační materiály Policie České republiky a Ministerstva vnitra?

5.4 Metoda výzkumu

Za nejvhodnější metodu výzkumu jsem si zvolila kvantitativní formu dotazníkového výzkumu. Vybrala jsem si ji především proto, že v relativně krátkém časovém rozmezí se získá mnoho informací potřebných pro kvalitní výzkum.

Pro efektivnější zjištění jsem vytvořila dva typy dotazníků, které byly určeny policejním preventistům i žákům 8. tříd základních škol.

Samotným výzkumným otázkám předchází obecný úvod neboli seznámení s důvody výzkumného šetření i s návodem, jak dotazník správně vyplnit.

Dotazníky pro policejní preventisty se skládají z obecného úvodu, základních informací o osobě policejního preventisty a osmnácti výzkumných otázek.

Dotazník určený pro žáky 8. tříd základních škol se také skládá z obecného úvodu, základních informací o žácích a čtrnácti výzkumných otázek.

Výše zmíněné dotazníky jsou umístěny v přílohách č. III a IV.

5.5 Zdroje výzkumu

5.5.1 Zdroje výzkumu policejních preventistů

Oficiálně jsem požádala tiskové oddělení Krajských ředitelství Policie České republiky o spolupráci, která se týkala výzkumného šetření. Jednotlivým policejním preventistům byla moje žádost postoupena. Výzkum je tedy prováděn na základě 21 dotazníků.

5.5.2 Zdroje výzkumu žáků 8. tříd základních škol

Výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 67 žáků osmých tříd ze základních škol v Uherském Hradišti. Tito respondenti byli zvoleni z důvodu uskutečnění preventivní besedy s policejními preventisty. Dotazníky celkem vyplnilo 44 dívek a 23 chlapců. Vyplňování dotazníků probíhalo ve vyučovacích hodinách, odpovědi na zadané otázky vyplňovali respondenti individuálně. Při vyplňování jsem byla přítomna. Před samotným zodpovězením otázek jsem vysvětlila důvody a další postupy při vyplnění jednotlivých otázek.

Dotazník není nijak časově náročný. Výzkumné otázky se skládají z uzavřených a otevřených otázek. V určitých případech může respondent označit u dané otázky i více možností.

5.5.3 Časový rozvrh výzkumu u policejních preventistů

Výzkumné šetření trvalo od ledna do února 2011. Jedná se sice o omezený počet respondentů, ale dotazníkové šetření probíhalo zprostředkovaně, čili jsem vyhodnocení ponechávala na nejzazší možnou dobu kvůli možnosti získání dalšího dotazníku.

5.5.4 Časový rozvrh výzkumu u žáků 8. tříd základních škol

Z důvodu omezeného počtu respondentů výzkumné šetření trvalo od ledna do února 2011. Respondenti byli vybráni účelně na základních školách v Uherském Hradišti. Důvodem jejich vybrání byla realizace preventivních besed s policejními preventisty.

Po osobní domluvě s vedením základních škol mi byly doporučeny vhodné termíny pro vyplnění dotazníků žáky 8. tříd. Vyplnění dotazníků jsem se účastnila osobně z důvodů vysvětlení důležitosti a smyslu jednotlivých otázek. Další dny probíhalo samotné vyhodnocování otázek z vyplněných dotazníků (časové rozmezí leden až únor 2011).

6 PREZENTACE VÝSLEDKŮ A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO SHRUTÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Vyhodnocení a prezentace dotazníkového šetření je provedeno přehlednou tabulkovou formou s jednotlivými popisy daných skutečností. V tabulce jsou uvedeny absolutní a relativní četnosti. V dotazníku nalezneme otázky, u kterých je možné odpovědět pouze jednou správnou odpovědí, relativní četnost těchto otázek je tedy 100 %. Nalezneme zde i otázky, u kterých respondenti odpovídali pomocí více odpovědí.

V dotazníku pro policejní preventisty se jedná o otázku číslo 11. U otázky číslo 18 má za úkol policejní preventista seřadit dle vlastního názoru sociálně patologické jevy, které se vyskytují u současné mládeže, je zde uvedeno pořadí a absolutní četnost.

V dotazníku, který je určen žákům 8. tříd základních škol, se jedná o otázku číslo 3. U otázek číslo 8, 9, 10, 11 šlo o část otázky. V těchto uvedených otázkách nebyla zpracována relativní četnost.

6.1.1 Policejní preventisté

Základní údaje o osobách respondentů

V dotazníku jsou požadovány pouze tři základní údaje o respondentovi. Věk, pohlaví a dosažené vzdělání.

Celkový počet dotazovaných respondentů, neboli policejních preventistů, je 21, jedná se tedy o relativní četnost 100 %.

Věk respondentů se převážně pohybuje od 26 až do 47 let.

Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost %
25-30 let	6	29 %
31-35 let	9	42 %
36-40 let	3	14 %
41-45 let	1	5 %
46-50 let	2	10 %

Tab. 1. Věk respondentů

Z výsledků můžeme odvodit, že převážná část policejních preventistů jsou ženy.

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Žena	15	71 %
Muž	6	29 %

Tab. 2. Pohlaví respondentů

V tabulce jsem neuváděla základní vzdělání z toho důvodu, že policistou může být pouze osoba, která má maturitní vzdělání.

Dosažené vzdělání	Absolutní četnost	Relativní četnost %
SŠ	6	29 %
VŠ	15	71 %

Tab.3. Dosažené vzdělání respondentů

Otázky č. 1: Kde a jak jste se dozvěděl/a o Preventivně informačním oddělení?

Převážná většina nynějších policejních preventistů se dozvěděla o Preventivně informačním oddělení již v pracovním poměru u Policie České republiky a od svých kolegů či známých. Tomu nasvědčuje i relativní četnost odpovědí.

Získání informace o existenci preventivně informačního oddělení	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Při nástupu k PČR	15	71 %
Od spolupracovníků	5	24 %
Ze sdělovacích prostředků	1	5 %

Tab. 4. Získání informace o existenci preventivně informačního oddělení

Otázky č. 2: Jak dlouho jste ve služebním poměru u PČR?

Záměrem této otázky je zjistit, jak dlouho jsou respondenti ve služebním poměru u Policie České republiky, abychom si dále z následující otázky mohli odvodit, kolik let pracují jako policejní preventisté. Je tedy patrné, že velká většina je ve služebním poměru od 6 do 10 let, činí to tedy relativní četnost 33 %.

Délka služebního poměru u PČR	Absolutní četnost	Relativní četnost %
1-5 let	6	28 %
6-10 let	7	33 %
11-15 let	5	24 %
16-20 let	2	10 %
21-25 let	0	0 %
26-30 let	1	5 %

Tab. 5. Délka služebního poměru u PČR

Otázka č. 3: Jak dlouho pracujete jako preventista?

Obsahem této otázky je zjistit, jak dlouho respondenti pracují jako policejní preventisté. Z výsledků můžeme vyčíst, že převážná část respondentů vykonává tuto činnost již kolem 5 let. Můžeme z nich také odvodit, že zde pracují policejní preventisté s velkou řadou zkušeností.

Délka doby v pozici policejního preventisty	Absolutní četnost	Relativní četnost %
0-1 rok	6	29 %
1-5 let	12	57 %
6-10 let	3	14 %

Tab. 6. Délka doby v pozici policejního preventisty

Otázka č. 4: Vystudoval/a jste SŠ se zaměřením na pedagogiku?

Důvodem této otázky a i otázky č. 5 je zjistit, zda policejní preventisté mají základní znalosti v pedagogické oblasti.

Z výsledků je patrné, že policejní preventisté nemají středoškolské pedagogické vzdělání, pouze dvě respondentky mají středoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku.

Středoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	2	10 %
Ne	19	90 %

Tab. 7. Středoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku respondenta

Otázka č. 5: Vystudoval/a jste VŠ se zaměřením na pedagogiku?

Z vyhodnocení této otázky můžeme jednoznačně vyvodit, že policejní preventisté, kteří jednají s dětmi a mladistvými v oblasti prevence sociálně patologických jevů, nemají pedagogické vzdělání.

Jeden respondent a jedna respondentka nyní studují vysokou školu s pedagogickým zaměřením.

Vysokoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	7	33 %
Ne	14	67 %

Tab. 8. Vysokoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku

Otázka č. 6: Baví Vás Vaše práce a změnil/a byste na ní rádi něco?

V této otázce jsem se především chtěla zaměřit na to, zda respondenti mají vztah ke své pracovní činnosti a zda by po letitých zkušenostech chtěli něco změnit.

Z výzkumu je patrné, že policejní preventisty baví jejich pracovní zaměření. Jednotlivé změny, které byly individuálními respondenty uvedeny, jsou v tabulce číslo 10b). Vzhledem k tomu, že se vyjádřili pouze někteří respondenti, není určena absolutní ani relativní četnost.

Vztah policejního preventisty ke svojí profesi a možná změna v oblasti prevence	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) Ano, změnila	6	29 %
b) Ne, změnil/a	0	0 %
c) Ano, nezměnil/a	15	71 %
d) Ne, nezměnil/a	0	0 %

Tab. 9 a). Vztah policejního preventisty ke svojí profesi a možná změna v oblasti prevence

Změny v realizaci policejní prevence
Větší možnost spolupracovat i se soukromými společnostmi, které by skýtaly možnost podílet se a sponzorovat preventivní projekty.
Zajištění pružnosti při realizaci projektů. Systém je velmi zdlouhavý, i když se jedná o drobné projekty.
Větší propracování součinnosti s ostatními složkami PČR.
Dostatek finančních prostředků k realizaci samotných preventivních projektů.

Tab. 9 b) Změny v realizaci policejní prevence

Otázka č. 7: Domníváte se, že Vaše práce v oblasti prevence má smysl? A v čem?

Zajisté pro každou vykonávanou profesi je důležité, aby jedinci své pracovní náplni věřili a vykonávali ji, jak nejlépe dovedou. Nejinak je tomu i u policejních preventistů, to potvrzují i níže uvedené výsledky. V tabulce č. 10 b) jsou uvedeny odpovědi některých respondentů, není zde tedy uvedena absolutní ani relativní četnost.

Smysl prevence a konkrétně v čem	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	21	100 %

Tab. 10. Smysl prevence a konkrétně v čem

Smysl práce v oblasti prevence
Přináší informace lidem, kteří se pak mohou rozhodovat s rozšířeným kontextem k reálné situaci – ideálně by tak mělo docházet ke snížení kriminality a třeba také menší nehodovosti na silnicích.
V předcházení kriminality a nežádoucích jevů ve společnosti.
Smysl spočívá v seznamování dospívajících i starších občanů s riziky, s tím, jak jim předejít, jak se bránit, jelikož zejména vůči starým občanům je vynalézavost pachatelů čím dál větší a jejich činy a dopady zákeřnější.
Informování veřejnosti a ochrana občanů.
Lidé si uvědomí, jak se v určitých situacích zachovat.
Pokud si alespoň jeden posluchač odnese něco z provedené přednášky (zabráníme dopravní nehodě, zranění, podvodu), má tato práce smysl.

Lidé jsou alespoň takto vedeni ke spoluzodpovědnosti, aby chránili svůj majetek, byli všímaví a obezřetní.
Možnost působit na poměrně široký okruh lidí (školní mládež, senioři, řidiči, nájemníci panelových, bytových domů apod.)

Tab. č. 10 b) Smysl práce v oblasti prevence

Otázka č. 8: Kolik procent Vašeho pracovního nasazení věnujete přípravě školní prevence?

Náplní policejní prevence není pouze příprava na realizaci školních besed, ale i příprava na další preventivní akce ve společnosti. Proto byla položena tato otázka, která nám charakterizuje přípravu nutnou na kvalitní preventivní besedu ve školském zařízení.

Pracovní nasazení při přípravě školní prevence	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) 1/4 pracovního času	12	57 %
b) 1/2 pracovního času	5	24 %
c) 3/4 pracovního času	1	5 %
d) Jiné	3	14 %

Tab. 11. Pracovní nasazení respondentů při přípravě školní prevence

Tři respondenti zvolili variantu D) Jiné, vyjádřili se, že především záleží na potřebách školy a typu besed.

Otázka č. 9: Kolik procent Vašeho pracovního nasazení věnujete školním besedám ?

Jak již bylo zmíněno v předešlé otázce, policejní preventisté se nezabývají pouze školní prevencí. Z této otázky si můžeme tedy odvodit, kolik pracovního času konkrétně se věnují školním besedám. Výsledky ukazují, že je to velmi vyrovnané. Čtyři respondenti se vyjádřili stejně jako v předešlé otázce, že záleží na typu preventivně informační besedy.

Pracovní nasazení věnované realizaci školních besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) 1/4 pracovního času	6	29 %
b) 1/2 pracovního času	6	29 %
c) 3/4 pracovního času	5	23 %
d) Jiné	4	19 %

Tab. 12. Pracovní nasazení respondenta věnované realizaci školních besed

Otázka č. 10: Jak byste ohodnotil/a přístup dětí a mládeže k preventivně informačním besedám?

Je zajímavé z daných výsledků odvodit, jak policejní preventisté vidí děti a mládež při realizaci preventivně informačních besed. Jedná se především o žáky velmi aktivní, relativní četnost v tomto případě je 62 %.

Přístup žáků k preventivně informačním besedám	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) nezodpovědný	0	0 %
b) zodpovědný	6	29 %
c) pasivní	1	5 %
d) aktivní	13	62 %
Různé (názor respondenta)	1	5 %

Tab. 13. Přístup žáků k preventivně informačním besedám

Otázka č. 11: Jaké téma besed je nejvíce žádáno ze strany školských zařízení?

Tematická náplň realizovaných preventivních besed je velmi rozmanitá. Důvodem položení této otázky bylo zjistit, které témata jsou nejvíce preferována. Vyhodnocení tedy nasvědčuje tomu, že nejvíce prezentovaná témata jsou drogová problematika a trestní odpovědnost.

Byla zde pro respondenty možnost doplnit i jiné téma, tuto možnost však využilo pouze 5 respondentů a především zmínili kyberšikanu, vlastní bezpečnost, rady dívkám a ženám, nebezpečí internetu a BESIP.

Vzhledem k tomu, že respondenti měli možnost označit více odpovědí, relativní četnost nebude uvedena.

Nejčastější témata preventivních besed	Absolutní četnost
a) drogová problematika	14
b) šikana	10
c) trestní odpovědnost	14
d) jiné téma:	5

Tab. 14. Nejčastější témata preventivních besed

Otázka č. 12: Žádají Vás školská zařízení o určité „problémové“ téma besedy, se kterým mají potíže? Jaké?

Policejní preventisté dávají školním zařízením nabídku realizace preventivních besed na určitá témata, ze kterých si školní zařízení může vybrat. Je zde i možnost - v případě problému, aby si školní zařízení zažádala o realizaci preventivní besedy na určité konkrétní téma.

Analýza výsledků nás informuje, že tuto možnost školská zařízení plně využívají. Také to ukazuje na velkou flexibilitu policejních preventistů. Především se jedná o témata šikany, kyberšikany a BESIP. Bylo zde i uvedeno další velmi důležité téma, a to nebezpečné nálezy - střelné zbraně, munice - postup v případě nálezu nebezpečného předmětu.

Žádost o realizaci problémových témat besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	19	90 %
Ne	2	10 %

Tab. 15. Žádost o realizaci problémových témat besed

Otázka č. 13: Rozdáváte propagační a informační materiály (PČR a MV) na besedách?

Účelem otázky číslo 13. a následně i číslo 14. je zjistit, zda propagační materiál plní svoji funkci a zda mají smysl. Distribuce propagačních a informativních materiálů, které byly vytvořeny Policií České republiky nebo Ministerstvem vnitra, se z níže analyzovaných odpovědí realizuje.

Rozdávání propagačních materiálů na preventivních besedách	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	20	95 %
Ne	1	5 %

Tab. 16. Rozdávání propagačních materiálů na preventivních besedách

Otázka č. 14: Myslíte si, že mají propagační materiály smysl?

Odpovědi na tuto otázku nám jednoznačně určují, že propagační materiál je stále velmi důležitá forma „prevence“.

Dva respondenti zvolili zápornou odpověď, jako vysvětlení uvádí jeden z nich, že děti propagační materiály nečtou.

Smysl propagačních materiálů	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	19	90 %
Ne	2	10 %

Tab. 17. Smysl propagačních materiálů

Otázka č. 15: Spolupracujete se školními preventisty?

Policejní preventisté plně spolupracují se školními preventisty, tento fakt nám ukazují níže uvedené odpovědi.

Spolupráce se školními preventisty	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	20	95 %
Ne	1	5 %

Tab. 18. Spolupráce se školními preventisty

Otázka č. 16: Znáte občanské sdružení Společně k bezpečí a jeho hlavní náplň?

V oblasti prevence se také velmi angažuje občanské sdružení Společně k bezpečí. Zajímalo mne tedy, zda i Policie České republiky, konkrétněji tedy samotní policejní preventisté, se zmíněným občanským sdružením spolupracují. A zda tedy znají její hlavní náplň.

U níže uvedených výsledků je patrné, že znalost a případná spolupráce (otázka č. 17) je zcela individuální. Všech 11 respondentů se zcela přesně vyjádřilo k hlavní náplni občanského sdružení.

Znalost občanského sdružení Společně k bezpečí a hlavní náplň	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	11	52 %
Ne	10	48 %

Tab. 19. Znalost občanského sdružení Společně k bezpečí a jeho hlavní náplň

Otázka č. 17: Spolupracujete či konzultujete nějaká témata s občanským sdružením Společně k bezpečí? Jaká?

Analýza výsledných odpovědí nám uvádí, že policejní preventisté pouze ojediněle spolupracují a konzultují určitou problematiku s občanským sdružením Společně k bezpečí.

Spolupráce a konzultace s občanským sdružením Společně k bezpečí	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	1	5 %
Ne	20	95 %

Tab. 20. Spolupráce a konzultace s občanským sdružením

Společně k bezpečí

Otázka č. 18: Seřad'te prosím, dle Vašeho názoru, vybrané sociálně patologické jevy, které se vyskytují u současné mládeže.

Respondenti zcela individuálně seřazovali uvedené sociálně patologické jevy podle svých zkušeností a postřehů, které spatřují ve výskytu u současné mládeže ve svém okolí. Tabulka charakterizuje nejčastěji označené sociálně patologické jevy v celkovém a výsledném pořadí.

Výsledná tabulka sociálně patologických jevů současné mládeže	Pořadí	Absolutní četnost
Alkohol	1	7
Šikana		6
Vandalismus	2	7
Toxikomanie	3	8
Alkohol	4	6
Vandalismus		6
Kriminalita	5	10

Tab. 21. Výsledná tabulka sociálně patologických jevů současné mládeže

Z výsledků, které respondenti určovali podle svých zkušeností a znalostí, lze tedy odvodit, že 7 respondentů uvedlo za prvotní patologický jev alkohol a 6 respondentů šikanu, posléze na druhém místě s počtem hlasů 7 je vandalismus. Dále toxikomanie s 8 respondenty. Čtvrté místo je velmi zajímavé, dochází zde k opakování určitých sociálně patologických jevů, konkrétně alkoholu a vandalismu. Na posledním, pátém místě, respondenti vybrali kriminalitu.

6.1.2 Žáci 8.tříd základních škol

Základní údaje o osobách respondentů

V dotazníku jsou požadovány pouze tři základní údaje o respondentovi. Věk, pohlaví a třída respondenta na základní škole.

Celkový počet dotazovaných respondentů na základních školách je 67, jedná se o absolutní četnost, přičemž relativní četnost je 100 %.

Věk respondentů se pohybuje okolo 13 a 14 let. Pouhých 12 žáků má 13 let, zbytek respondentů má 14 let. Konkrétně můžeme uvést, že 13 let má 10 dívek, 14 let má 34 dívek, 21 chlapců má 14 let a 2 chlapci mají 13 let.

Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost %
13 let	12	18 %
14 let	55	82 %

Tab. 1. Věk respondentů

U dotazovaných respondentů převládá ženské pohlaví.

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Žena	44	66 %
Muž	23	34 %

Tab. 2. Pohlaví respondentů

Výzkumný vzorek byl na doporučení pedagogů uskutečněn ve třech třídách s následujícím počtem žáků.

Třída	Absolutní četnost	Relativní četnost %
8.A	18	27 %
8.B	23	34 %
8.B	26	39 %

Tab. 3. Třída respondentů

Otázka č. 1: Konala se u Vás ve škole beseda, kterou vedl policejní preventista?

První otázku v dotazníku můžeme považovat za kontrolní otázku, zda se v daných třídách opravdu konala preventivně informační beseda realizovaná Policií České republiky.

Z vyhodnocení je patrné, že se zde opravdu realizovala preventivní beseda s policejním preventistou.

Beseda realizovaná policejním preventistou	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	67	100 %

Tab. 4. Beseda realizovaná policejním preventistou

Otázka č. 2: Měli jste ve škole preventivní besedu vedenou jiným odborníkem či kantorem?

Záměrem druhé otázky v dotazníkovém šetření bylo zjistit, zda se i jiné subjekty věnují preventivním besedám. Z výsledků můžeme odvodit, že preventivní besedy na základní škole realizují i jiní kvalifikovaní odborníci.

Počet respondentů, kteří odpověděli záporně, je minimum. Nejpravděpodobnější vysvětlení záporných odpovědí bych viděla v nepřítomnosti respondenta při realizaci preventivní besedy s jinými odborníky. Variantu A) zvolilo 18 chlapců a 28 dívek. Třináct let měly 4 dívky a 2 chlapci. Zbýlých 40 respondentů mělo 14 let. Variantu B) zvolilo 5 chlapců a 16 dívek. Šest dívek mělo 13 let a zbylých 15 respondentů mělo 14 let.

Besedy vedené jiným odborníkem	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	46	69 %
Ne	21	31 %

Tab. 5. Besedy vedené jiným odborníkem

Otázka č. 3: Na jaké téma se beseda konala?

Otázka třetí v dotazníku se zajímá o témata preventivních besed realizovaných Policií České republiky. Z vyhodnocení této otázky je viditelné, kterými tématy se policejní preventisté nejvíce zabývají z důvodu její nebezpečnosti. Jedná se o preventivní besedy zaměřené na drogovou problematiku, která byla označena v 81%. Druhým nejvyšším výsledkem, a to 75%, bylo označeno téma: Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži. Prezentace k tomuto tématu je reakcí na stále větší počet trestných činů, které způsobily děti či mladiství.

Respondenti měli možnost označit ve svých odpovědích více možností než jednu.

Variantu A) zvolilo 15 chlapců a 25 dívek. Šest dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 33 respondentů mělo 14 let.

Variantu B) zvolilo 18 chlapců a 32 dívek. Sedm dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 41 respondentů mělo 14 let.

Variantu C) neoznačil nikdo .

Variantu D) zvolilo 20 chlapců a 34 dívek. Osm dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 44 respondentů mělo 14 let.

Témata preventivních besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) Policista je náš kamarád	40	60 %
b) Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži	50	75 %
c) Na internetu bezpečně	0	0 %
d) Drogová problematika	54	81 %

Tab. 6. Témata preventivních besed

Otázka č. 4: Jak často jsou u Vás pořádány preventivní besedy?

Čtvrtá otázka vedla ke zjištění, jak často jsou na základní škole pořádány preventivní besedy. Vyšlo nám, že se jedná o jednu až dvě preventivní besedy, které si respondenti vybavili. Podrobnější výsledky nám ukazují, že variantu A) zvolilo 14 chlapců a 19 dívek. Pět dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 27 respondentů mělo 14 let, variantu B) zvolilo 8 chlapců a 21 dívek. Pět dívek mělo 13 let, zbylých 23 respondentů mělo 14 let, variantu C) zvolil 1 chlapec a 4 dívky. Chlapec i dívky měli 14 let a varianty D) a E) nezvolil nikdo.

Četnost pořádaných preventivních besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
a) jednou za školní rok	33	49 %
b) dvakrát za školní rok	29	43 %
c) třikrát za školní rok	5	8 %
d) čtyřikrát za školní rok	0	0 %
e) vícekrát za školní rok	0	0 %

Tab.7. Četnost pořádaných preventivních besed

Otázka č. 5: Byl při jejím průběhu přítomen pedagog?

Záměrem páté a následně i šesté otázky v dotazníkovém šetření bylo vyzkoumat, zda je vhodná přítomnost pedagoga při preventivní besedě. Účast pedagoga na preventivně informační besedě je možná dle dohody a zájmu pedagoga. Z výsledků je ovšem patrné, že pedagogové nebyli přítomni. Variantu B) zvolilo 23 chlapců a 44 dívek. Deset dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 55 respondentů mělo 14 let.

Přítomnost pedagoga	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ne	67	100 %

Tab. 8. Přítomnost pedagoga

Vzhledem ke 100% záporné odpovědi na výše uvedenou otázku respondentů nebyla zodpovězena následující šestá otázka.

Otázka č. 7: Zaujaly Vás preventivní besedy?

Otázku číslo sedm lze považovat za klíčovou. Od této otázky se odvíjí celé snažení preventistů a všech, kteří se věnují prevenci dané problematiky. Cílem bylo zjistit, zda preventivní beseda realizovaná policejním preventistou zaujala žáky, pro které jsou vytvářeny. Z relativní četnosti můžeme vyčíslit, že z 90 % mají preventivní besedy kladný ohlas.

Konkrétně variantu A) zvolilo 20 chlapců a 40 dívek. Devět dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 49 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolili 3 chlapci a čtyři dívky. Chlapci a 3 dívky měli 14 let, pouze 1 dívka měla 13 let.

Zaujetí preventivní besedou	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	60	90 %
Ne	7	10 %

Tab. 10. Zaujetí preventivní besedou

Otázka č. 8: Líbil se Vám její průběh? V čem?

Následující osmá otázka v dotazníkovém šetření je rozdělena na dvě části.

První část otázky se zabývá tím, zda se žákům líbil průběh preventivní besedy realizované policejním preventistou či nikoliv. Uvádím podrobnější analýzu první části otázky. Variantu A) zvolilo 21 chlapců a 43 dívek. Deset dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 52 respondentů mělo 14 let. Variantu B) zvolili 2 chlapci a 1 dívka, měli 14 let.

Líbivost průběhu besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	64	96 %
Ne	3	4 %

Tab. 11 a) . Líbivost průběhu besed

Níže rozebrané jednotlivé hodnocení průběhu preventivní besedy:

Druhá část této otázky si žádala zdůvodnění, čím se líbil či nelíbil průběh preventivní besedy. Dále jsou rozebrané jednotlivá hodnocení průběhu preventivní besedy. Vzhledem k tomu, že respondenti v této části měli možnost označit i více odpovědí, není zde zpracována relativní četnost. Z výsledků je patrné, že preventivní besedy plní svůj základní účel, což lze vydedukovat z nejvíce označených odpovědí, které jsou: ZAJÍMAVÉ v 53 případech a dále INFORMATIVNÍ ve 45 případech. Také si jsou žáci a respondenti vědomi, že se jedná o důležitou činnost.

Podrobnější analýza odpovědí respondentů:

1) ZAJÍMAVÉ – zvolilo 16 chlapců a 37 dívek. Deset dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 42 respondentů mělo 14 let.

2) VĚCNÉ – zvolili 4 chlapci a 7 dívek. Jedna dívka měla 13 let.

3) DŮLEŽITÉ – zvolilo 5 chlapců a 21 dívek. Šest dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 19 respondentů mělo 14 let.

4) INFORMATIVNÍ- zvolilo 13 chlapců a 32 dívek. Sedm dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 36 respondentů mělo 14 let.

5) NUDNÉ – zvolili 2 chlapci a 1 dívka, ve věku 14 let.

6) NEPODAŘENÉ – zvolila 1 dívka ve věku 14 let.

7) ZTRÁTA ČASU - nikdo nezvolil.

Charakteristika průběhu besedy	Absolutní četnost
1) Zajímavé	53
2) Věcné	11
3) Důležité	26
4) Informativní	45
5) Nudné	3
6) Nepodařené	1
7) Ztráta času	0

Tab.11 b). Charakteristika průběhu besedy

Otázka č. 9: Vytkli byste něco preventivním besedám?

Další důležitou otázkou v dotazníkovém šetření je otázka číslo devět, která zjišťuje, zda by žáci něco preventivním besedám vytkli. Tato otázka je také rozdělena do dvou částí. První část se zabývá tím, zda by respondenti besedám něco vytkli. Respondenti v 57% byli spokojeni a nic zásadního by neměnili. Ovšem nemůžeme opomíjet, že 43% respondentů by něco změnilo. Variantu A) zvolilo 8 chlapců a 21 dívek. Šest dívek mělo 13 let, zbylých 23 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolilo 15 chlapců a 23 dívek. Čtyři dívky a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 32 respondentů mělo 14 let.

Výtky k preventivním besedám	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	29	43 %
Ne	38	57 %

Tab. 12 a). Výtky k preventivním besedám

Druhá část této deváté otázky se zabývá podrobněji tím, co respondentům vadilo a co by podle jejich mínění bylo zapotřebí změnit či omezit. Z výsledků je patrné, že se respondentům zdají být preventivní informační besedy krátké, ale závažnější dle mého názoru je, že stejný počet respondentů také odpověděl, že jsou preventivní besedy příliš odborné.

Z daných výsledků je možné úspěšně předejít do budoucnosti nežádoucím jevům preventivně informačních besed.

Podrobnější analýza odpovědí respondentů:

- 1) DLOUHÉ – zvolili 2 chlapci ve věku 14 let.
- 2) KRÁTKÉ – zvolili 3 chlapci a 16 dívek. Osm dívek mělo 13 let, zbylých 5 respondentů mělo 14 let.
- 3) NUDNÉ – zvolili 3 chlapci a 1 dívka ve věku 14 let.
- 4) MÁLO PŘÍKLADŮ – zvolily 3 dívky, jedna dívka měla 13 let.

5) MÁLO MOŽNOSTÍ SE ZAPOJIT DO DEBATY – zvolil 1 chlapec a 2 dívky. Pouze dívka měla 13 let.

6) PŘÍLIŠ ODBORNÉ – zvolili 3 chlapci a 3 dívky. Jen jedna dívka měla 13 let.

Námítky k preventivním besedám	Absolutní četnost
1) Dlouhé	2
2) Krátké	19
3) Nudné	4
4) Málo příkladů	4
5) Málo možností se zapojit do debaty	3
6) Příliš odborné	6

Tab. 12 b). Námítky k preventivním besedám

Otázka č. 10: Myslíte si, že provádění těchto preventivních besed má účinek a smysl? Proč?

Další otázka v dotazníkovém šetření, která se skládá z dvou částí, jež spolu navzájem souvisejí. V první části otázky číslo deset se zabýváme účinkem a smyslem preventivních besed. Z výsledků lze odvodit, že v 94% odpověděli respondenti, že besedy mají účinek i smysl. Pouze ve čtyřech případech si to dotyční respondenti nemyslí. Variantu A) zvolilo 22 chlapců a 41 dívek. Devět dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 52 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolila 1 dívka a 1 chlapec. Chlapec a dívka měli 14 let.

Účinek a smysl preventivních besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	63	94 %
Ne	4	6 %

Tab.13 a) Účinek a smysl preventivních besed

Druhá část desáté otázky se zaměřuje na konkrétní smysl preventivních besed. Relativní četnost není uvedena z důvodu možnosti respondentů odpovědět více variantami. Nejvíce označovanou odpovědí byla ta, že se na preventivně informačních besedách dozvíme plno důležitých informací, a to ve 34 případech. Další tři možnosti byly skoro na stejné úrovni označení.

Podrobnější analýza odpovědí respondentů:

1) DOZVÍM SE PLNO DŮLEŽITÝCH INFORMACÍ – zvolilo 15 chlapců a 37 dívek.

Devět dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 41 respondentů mělo 14 let.

2) BUDU SE URČITÝM JEVŮM VYHÝBAT DÍKY INFORMACÍM ZÍSKANÝM Z BESEDY - zvolilo 8 chlapců a 20 dívek. Šest dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 21 respondentů mělo 14 let.

3) BUDU VĚDĚT, JAK SE MÁM PŘI URČITÝCH SITUACÍCH ZACHOVAT - zvolilo 11 chlapců a 21 dívek. Šest dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 25 respondentů mělo 14 let.

4) DOZVÍM SE KAM A KOMU MÁM ZAVOLAT ČI KOHO POŽÁDAT O POMOC - zvolilo 5 chlapců a 18 dívek. Šest dívek a 1 chlapec měli 13 let, zbylých 16 respondentů mělo 14 let.

Konkrétní smysl preventivních besed	Absolutní četnost
1) Dozvíím se plno důležitých informací	52
2) Budu se určitým jevům vyhýbat díky informacím získaným z besedy	28
3) Budu vědět, jak se mám při určitých situacích zachovat	32
4) Dozvíím se kam a komu mám zavolat či koho požádat o pomoc	23

Tab.13 b). Smysl preventivních besed

Otázka č. 11: Domníváte se, že by měly být pořádány častěji? Proč?

Otázka číslo jedenáct je poslední otázka, která se skládá ze dvou částí.

Účelem první části je zjistit, zda by měly být preventivně informační besedy pořádány častěji. Respondenti se z 90% domnívají, že by měly být tyto besedy častější. Podrobnější analýza odpovědí respondentů: Variantu A) zvolilo 19 chlapců a 41 dívek. Deset dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 48 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolili 4 chlapci a 3 dívky, měli 14 let.

Častější realizace preventivních besed	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	60	90 %
Ne	7	10 %

Tab. 14 a). Častější realizace preventivních besed

Druhá část otázky se zabývá důvodem, proč by to tak mělo být. Odpověď, která byla nejčastěji označena, je: Čím více budu vědět o následcích určité problematiky, tím více se jí budu snažit vyhnout, a to v 30 případech.

Podrobnější analýza odpovědí respondentů:

- 1) OSVĚTA JE DŮLEŽITÁ – zvolilo 7 chlapců a 8 dívek. Čtyři dívky a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 9 respondentů mělo 14 let.
- 2) OPAKOVÁNÍ MATKA MOUDROSTI - zvolilo 5 chlapců a 22 dívek, 20 respondentů mělo 14 let.
- 3) ČÍM VÍCE BUDU VĚDĚT O NÁSLEDČÍCH URČITÉ PROBLEMATIKY – zvolilo 11 chlapců a 30 dívek. Osm dívek mělo 13 let, zbylých 33 respondentů mělo 14 let.
- 4) JE TO ZTRÁTA ČASU – zvolila 1 dívka, která měla 14 let.

5) PREVENTIVNÍ BESEDY NIC NEOVLIVNÍ – zvolili 2 chlapci a 4 dívky, jen jedna dívka měla 13 let.

Důvody častější realizace preventivních besed	Absolutní četnost
1) Osvěta je důležitá	15
2) Opakování matka moudrosti	27
3) Čím více budu vědět o následcích určité problematiky, tím více se jí budu snažit vyhnout	41
4) Je to ztráta času	1
5) Preventivní besedy nic neovlivní	6

Tab. 14 b). Důvody častější realizace preventivních besed

Otázka č. 12: Dostali jste preventivně informační materiály?

Otázka číslo dvanáct je v dotazníkovém šetření zaměřena na propagační materiály, respektive na to, zda žáci nějaký dostali. Domnívám se, že Ti respondenti, kteří odpověděli záporně, přímo žádný propagační materiál nedostali, ale vzhledem k následující otázce číslo 13 propagační materiál viděli. Důvod, proč se zřejmě všem žákům informační a propagační materiály nedostaly, je zcela jednoduchý, a to, že pro danou besedu je zhruba určen počet propagačních materiálů. Variantu A) zvolilo 20 chlapců a 30 dívek. Devět dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 39 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolili 3 chlapci a 14 dívek. Jedna dívka měla 13 let, zbylých 16 respondentů mělo 14 let.

Obdržení preventivně informačních materiálů	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	50	75 %
Ne	17	25 %

Tab.15. Obdržení preventivně informačních materiálů

Otázka č. 13: Líbily se Vám?

Předposlední otázkou v dotazníku určeném pro žáky 8. tříd základní školy je otázka, zda se jim propagační a informační materiály líbily. Zde je zřejmé, že každému jedinci se líbí něco jiného. Ovšem i v tomto případě převládá názor 73% respondentů, že se dané propagační a informační materiály líbí. Variantu A) zvolilo 20 chlapců a 29 dívek. Devět dívek a 2 chlapci měli 13 let, zbylých 38 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolili 3 chlapci a 15 dívek. Jedna dívka měla 13 let, zbylých 17 respondentů mělo 14 let.

Líbivost propagačního materiálu	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	49	73 %
Ne	18	27 %

Tab.16. Líbivost propagačního materiálu

Otázka č. 14: Zdály se Vám být přehledné a věcné?

V otázce číslo čtrnáct se zajímáme o přehlednost a věcnost informačních a propagačních materiálů. I zde převládá kladný názor. Nesmíme však opomenout 33% respondentů, kterým se propagační a informační materiál nezdál být přehledný a věcný. Je zde ale rozdíl 34 %. Variantu A) zvolilo 18 chlapců a 27 dívek. Sedm dívek mělo 13 let, zbylých 38 respondentů mělo 14 let, a variantu B) zvolilo 5 chlapců a 17 dívk. Tři dívky měly 13 let, zbylých 19 respondentů mělo 14 let.

Věcnost a přehlednost propagačního materiálu	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	45	67 %
Ne	22	33 %

Tab. 17. Věcnost a přehlednost propagačního materiálu

6.2 Shrnutí výsledků výzkumu

V rámci svého výzkumného šetření jsem získala odpovědi od 88 ze 100 oslovených respondentů. Kontakty na policejní preventisty jsem čerpala z webových stránek Policie České republiky. Osloveni byli preventisté z různých krajských ředitelství PČR, avšak v rámci ochrany osobních údajů jsou odpovědi samozřejmě anonymní. Na můj emailový dotaz a žádost o vyplnění dotazníků jsem obdržela odpověď od celkem 21 respondentů ze 30 celkově oslovených respondentů. Spolupráce s nimi byla na velmi dobré a profesionální úrovni. V rámci zpětné vazby na realizované preventivní besedy bylo vybráno celkem 67 žáků ze 70 oslovených, kteří se zmíněných besed pořádaných Policií České republiky zúčastnili. Mohu říci, že konečné zpracování výsledků výzkumu, potažmo celý průběh psaní této bakalářské práce mě obohatil o nové a zajímavé poznatky, které jsem shledala přínosnými z hlediska mé možné budoucí profese.

V další části této kapitoly se chci podrobněji věnovat shrnutí výsledků výzkumu z této oblasti.

6.2.1 Shrnutí výsledků výzkumu policejních preventistů

Za hlavní výzkumnou otázku jsem si stanovila: Jaký význam připisují své práci policejní preventisté?

Dílními výzkumnými otázkami jsou :

Jak se policejní preventisté dozvěděli o práci u Preventivně informačního oddělení?

Jaké je jejich dosažené vzdělání? Jedná se o vzdělání pedagogického směru?

Kolik pracovního času věnují přípravě a samotné realizaci školních besed?

Která témata preventivních besed jsou nejvíce preferována ze strany školských zařízení?

Domnívají se policejní preventisté, že mají propagační materiály Policie České republiky smysl?

Jaká je spolupráce policejních preventistů se školními preventisty a s občanským sdružením Společně k bezpečí?

Z výzkumného šetření lze jednoznačně doložit přesvědčení policejních preventistů, že jejich práce v oblasti prevence má význam, což ukazuje jednoznačný 100 % výsledek. Především v oblasti předcházení kriminality a nežádoucích jevů ve společnosti, informování veřejnosti a ochrany občanů. Jeden respondent se vyjádřil takto: „*Pokud si alespoň jeden posluchač odnese něco z provedené přednášky (zabráníme dopravní nehodě, zranění, podvodu), má tato práce smysl.*“

Současní policejní preventisté se o Preventivně informačním oddělení dozvěděli především při nástupu k Policii České republiky - jedná se o 71 %, ve 24 % od spolupracovníků a jeden respondent ze sdělovacích prostředků. Zaměříme-li se na jejich odbornou kvalifikaci v oblasti pedagogického vzdělání, zjistíme, že pouhých 10% respondentů absolvovalo střední školu a 33 % respondentů má vystudovanou vysokou školu, která je zaměřená na pedagogiku. Dva respondenti také uvedli, že nyní studují vysokou školu se zaměřením na pedagogiku.

Součástí pracovní náplně je i příprava podkladů k realizaci školní prevence. V 57 % se jí preventisté věnují z jedné čtvrtiny. Při realizaci školních besed došlo ke ztotožnění dvou výsledků, a to jedné čtvrtiny a jedné poloviny. Odpovědělo tak 29 % respondentů.

Realizace školních preventivních besed jsou vždy zaměřeny na určité problémové téma. V současné době jsou nejčastějšími tématy drogová problematika a problematika trestní odpovědnosti. Nasvědčuje tomu 14 případů označení těchto odpovědí. Školská zařízení mají možnost zažádat o realizaci určitých „problémových“ témat. Této možnosti je využíváno z 90 %. Jedná se především o problematiku kyberšikany, šikany a BESIPU. V jednom případě zde bylo i uvedeno téma Nebezpečné nálezy - střelné zbraně, munice - postup v případě nálezů nebezpečného předmětu.

Při realizaci preventivních besed jsou také rozdávány propagační materiály PČR a MV, které obsahují shrnutí základních informací. V 95 % se tyto propagační materiály vytvořené PČR a MV rozdávají. Z 90 % se účastníci domnívají, že propagační materiál má smysl.

Policejní preventisté při své realizaci z 95 % spolupracují se školskými preventisty dané školy.

Také mě velice zajímalo, zda policejní preventisté spolupracují s občanskými sdruženími, konkrétně s občanským sdružením Společně k bezpečí. Výsledky byly velice zajímavé.

Pouze jeden respondent s výše uvedeným občanským sdružením spolupracuje. Mnohem uspokojivější byl výsledek znalosti a smyslu existence občanského sdružení, a to v 52 %.

Policejní preventisté podle svých vlastních zkušeností seřadili sociálně patologické jevy dnešní mládeže takto: na první místo by v 7 případech dali alkohol, 6 respondentů zvolilo šikanu. Na druhé místo určilo 7 respondentů vandalismus, třetí místo obsadila podle 8 respondentů toxikomanii a čtvrté místo zaujaly podle 6 respondentů alkoholismus a vandalismus. Deset respondentů zvolilo na 5. místo kriminalitu.

6.2.2 Shrnutí výsledků výzkumu žáků 8. tříd základních škol

Za hlavní výzkumnou otázku jsem si stanovila: Připisují žáci základní školy smysl realizovaným preventivním besedám ze strany Policie České republiky?

Dílními výzkumnými otázkami jsou:

Konala se preventivní beseda realizovaná policejními preventisty ve vaší základní škole?

Byly realizovány i jiné preventivní besedy jinými kvalifikovanými odborníky ve vaší základní škole?

Jaká je četnost preventivních besed u žáků osmých tříd základních škol ?

Líbily se a zaujaly žáky preventivní besedy konané Policií České republiky?

Spatřují žáci nějaké klady či zápory u realizovaných preventivních besed?

Domnívají se žáci, že by měly být preventivní besedy konány častěji?

Zaujaly žáky preventivně informační materiály Policie České republiky a Ministerstva vnitra?

Při výzkumném šetření bylo zjištěno, že 94 % respondentů se domnívá, že realizace preventivních besed má účinek i smysl. Konkrétně v tom, že se dozví plno důležitých informací - tuto odpověď zvolilo 52 respondentů. Z daných výsledků vyplývá, že se na základních školách realizovala preventivní beseda ze strany Policie České republiky. Mimo jiné zde byly realizovány preventivní besedy i jinými odborníky ve svém oboru, vyplývá to z dotazníkového šetření – 69 % respondentů zvolilo kladnou variantu odpovědi. Z 49 % je četnost preventivních besed jedenkrát za školní rok, nesmíme ale opomenout druhý výsledek, kdy 43 % respondentů odpovědělo, že mají preventivní besedy dvakrát za školní rok. Převážné většině žáků se preventivní besedy líbily (96 %). Respondenti v 53 případech

charakterizují preventivní besedu jako zajímavou, ve 45 případech za informativní, ve 26 případech za důležitou. Pouze jeden žák označil odpověď „nepodařené“. Nikdo neoznačil odpověď ztráta času.

Preventivní besedy zaujaly žáky z 90 %, pokud by respondenti mohli něco změnit či vytknout jejímu průběhu, bylo by to především jejich časové rozmezí - zdály se být krátké a příliš odborné. Výsledky ale nasvědčují tomu, že 57 % respondentů by nic neměnilo. Nesmíme ovšem opomíjet těch 43 % respondentů, kterým se něco nelíbilo.

Především se jedná o časté používání odborných výrazů a krátkost preventivních besed.

Zaměříme – li se na odbornost přednášek, jsou zde používány výrazy, které by žáci měli znát. Způsob, jakým bychom mohli tento jev eliminovat, je vytvoření brožurky od Policie České republiky, kde by byl výčet všech používaných výrazů a pojmů k daným tématům besed. Než by se v dané základní škole realizovala preventivní beseda ze strany PČR, byli by žáci pomocí této brožurky seznámeni pedagogy s danou problematikou. Zároveň by se na prevenci zaměřila i škola a byla by zde pevnější návaznost na téma preventivní besedy. Žáci by také mohli porovnat způsoby prezentace pedagogů a policejních preventistů, kteří do výkladu přivádějí i praktické zkušenosti a příklady.

Z výsledků výzkumu lze také vyvodit spokojenost respondentů s preventivními besedami, celých 90 % se domnívá, že by měly být preventivní besedy realizovány častěji. Za důvod častější realizace označilo 41 respondentů nabízenou odpověď, a to, že čím více budou vědět o následcích určité problematiky, tak se jí budou snažit vyhnout. 27 respondentů se také zmínilo o tom, že opakování je matkou moudrosti. Opak si myslí 6 respondentů, kteří se domnívají, že preventivní besedy nic neovlivní.

Důležité jsou i výsledky, které se vztahují k preventivně informačním materiálům Policie České republiky nebo Ministerstva vnitra. 73 % respondentů se preventivně informační materiály líbí. Opačný názor má jen 27 % žáků. Zdají se být i přehledné a věcné, to naznačuje oněch 67 %.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se pokusila nastínit situaci soudobé spolupráce Policie České republiky se školskými zařízeními v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Zaměřila jsem se především na policisty, kteří vykonávají preventivní činnost. Policejní preventisté mají v této oblasti velice široké pole působnosti. Konkrétně jsem se zaměřila pouze na školní prevenci.

Mým cílem bylo zjistit, zda má prevence realizovaná Policií České republiky smysl a pozitivní dopad na žáky základních škol. Také mne ale zajímalo, jak policejní preventisté pracují, jaké mají vzdělání a co vše obnáší jejich práce. Zda je policejní prevence účinná a zda žáky dále motivuje.

Z těchto důvodů jsem se zaměřila na dvě výzkumné oblasti: první se týká policejních preventistů a druhá žáků II. stupně základních škol. Z daných výsledků lze odvodit, že preventivní činnost realizovaná Policií České republiky má řád, účel a především význam. Jedná se o nepostradatelnou součást dnešní doby. Současná mládež je ohrožena velkým počtem sociálně patologických jevů, které se neustále zdokonalují a jsou agresivnější. Specifická forma prevence Policie České republiky se snaží zdůrazňovat význam nutnosti realizovat a podporovat preventivní činnost. Konkrétně je tedy nutná spolupráce školských zařízení s Policií České republiky, která by pomohla předcházet sociálně patologickým jevům mládeže.

Dnešní mládež se bohužel mimo jiné dopouští více trestné činnosti, která se projevuje velikou agresivitou a mnohdy má tragické následky nejen pro oběť, ale i pro mladistvého pachatele. Těmto tragickým následkům se Policie České republiky a i jiní odborníci snaží zabránit. Přistupují k tomu velmi odborně a zodpovědně, snaží se působit na mladší i starší jedince.

Svůj podíl mají zajisté i školská zařízení, která umožňují preventivní působení na žáky i jiným odborníkům, a také samotné realizace preventivních besed. Projevují zájem o častější realizace preventivních besed a větší spolupráci s Policií České republiky.

Policejní preventisté se snaží vkusně oživit průběh preventivních besed o praktické či názorné připomínky a ukázky. Preventivní funkci také splňují propagační materiály, které

jsou skoro vždy žákům rozdávány. Jedná se tedy o další preventivní působení i po skončení samotné preventivní besedy.

Dle mého názoru nemá celková společnost povědomí o realizaci preventivních akcí Policie České republiky. Policejní preventisté se však také zaměřují na rizikové skupiny občanů, kterých se může prevence bezprostředně týkat (mládež, senioři). Obeznamenost „rizikových skupin“ je tak daleko větší.

Podpořila a uvítala bych větší spolupráci s městy a jinými organizacemi, aby i tato skutečnost zapůsobila na jedince a dostala se jim do povědomí. Dále bych také navrhovala četnější realizaci preventivních besed Policie České republiky u žáků základních a středních škol. Podle mého názoru by bylo vhodné a možná účinnější, kdyby do výkladu byly zařazeny „šokující“, odstrašující případy, aby si žáci dostatečně uvědomili závažnost dané problematiky, kterou jinak často berou na lehkou váhu.

Domnívám se, že má bakalářská práce může zviditelnit prevenci sociálně patologických jevů, kterou vykonává Policie České republiky, a informovat tak veřejnost o jejich záslužné a potřebné činnosti. Jako důkaz smyslu jejich pracovního nasazení lze použít výsledné šetření žáků, které můžeme považovat za tzv. zpětnou vazbu. Ta podle mého osobního názoru dopadla nad očekávání výborně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] FONTANA, D. *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-063-4.
- [2] GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-8593179-6.
- [3] HARTL, P. *Psychologický slovník*. Praha: Nakladatelství Budka, 1994. ISBN 80-901549-0-5.
- [4] CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [5] JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0.
- [6] KRAUS, B., HRONCOVÁ, J. a kol. *Sociální patologie*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. ISBN -978-80-7041-896-3.
- [7] KUBÁNEK, V., POLÍVKA, L. *Drogy a jejich účinky na lidský organismus*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2010. ISBN 978-80-7251-319-2.
- [8] MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, J. *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 1995. ISBN 80-210-1070-3.
- [9] NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. Praha: Portál, s.r.o., 2000. ISBN 80-7178-432-X.
- [10] NIKL, J. *Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže se zaměřením na jejich prevenci*. Praha: PA ČR, 2000. ISBN 80-7251-033-9.
- [11] ONDŘEJKOVIČ, P. *Alkoholismus*, In. TOKÁROVÁ, A. *Sociální práce, kapitoly z dějin, teorie a metodika sociální práce*, Prešov: AKCENT PRINT, 2003. ISBN 80-968367-5-7.
- [12] PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, s.r.o., 2003. ISBN 80-7178-772-8.
- [13] PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-647-6.
- [14] SAK, P. *Proměny české mládeže*. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.

- [15] SAK, P., SAKOVÁ, K. *Mládež na křižovatce*. Praha: Svoboda servis, 2004. ISBN 80-86320-33-2.
- [16] SEJČOVÁ, L. *Děti, mládež a delikventi*. Bratislava: ALBUM, 2002. ISBN 80-96-8667-2-9.
- [17] ŠTABLOVÁ, R. a kol., *Drogy, kriminalita a prevence*. Praha: PA ČR, 1997. ISBN 80-85981-64-5.
- [18] ŠTABLOVÁ, R., BREJCHA, B. a kol. *Návykové látky a současnost*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2.
- [19] ŠTABLOVÁ, R., BREJCHA, B. a kol. *Drogy - vybrané kapitoly*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-186-6.
- [20] Vzdělávací program – *Specializační kurz pro policisty zařazené v preventivně informačních skupinách a policisty dlouhodobě pověřené poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků*, Č.j. VO-760/2007. Praha: Ministerstvo vnitra, 2007. Interní materiály Střední policejní školy MV v Brně.
- [21] Zákon č. 561/2004 Sb. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- [22] Zákon č. 273/2008 Sb. o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [23] ZOUBKOVÁ, I., NIKL, J., ČERNÍKOVÁ, V. *Kriminalita mládeže*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2001. ISBN 80-7251-070-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PČR	Policie České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
PIS	Preventivně informační skupina
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
PIO PP	Preventivně informační odbor Policejního prezidia ČR
PIO KŘP	Preventivně informační oddělení krajských ředitelství policie
PIS KŘP	Preventivně informační skupiny preventivně informačních oddělení KŘP

SEZNAM TABULEK

Policejní preventisté

Tab. 1. Věk respondentů

Tab. 2. Pohlaví respondentů

Tab.3 . Dosažené vzdělání respondentů

Tab. 4. Získání informace o existenci preventivně informačního oddělení

Tab. 5. Délka služebního poměru u PČR

Tab. 6. Délka doby v pozici policejního preventisty

Tab. 7. Středoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku respondenta

Tab. 8. Vysokoškolské vzdělání zaměřené na pedagogiku respondenta

Tab. 9 a). Vztah policejního preventisty ke svojí profesi a možná změna v oblasti prevence

Tab. 9 b). Změny v realizaci policejní prevence

Tab. 10. Smysl prevence a konkrétně v čem

Tab. č.10 b). Smysl práce v oblasti prevence

Tab. 11. Pracovní nasazení při přípravě školní prevence respondenta

Tab. 12. Pracovní nasazení respondenta věnované realizaci školních besed

Tab. 13. Přístup žáků k preventivně informačním besedám

Tab. 14. Nejčastější témata preventivních besed

Tab. 15. Žádost o realizaci problémových témat besed

Tab. 16. Rozdávání propagačních materiálů na preventivních besedách

Tab. 17. Smysl propagačních materiálů

Tab. 18. Spolupráce se školními preventisty

Tab. 19. Znalost občanského sdružení Společně k bezpečí a hlavní náplň

Tab. 20. Spolupráce a konzultace s občanským sdružením Společně k bezpečí

Tab. 21. Výsledná tabulka sociálně patologických jevů současné mládeže

Žáci 8. tříd základních škol

Tab. 1. Věk respondentů

Tab. 2. Pohlaví respondentů

Tab. 3. Třída respondentů

Tab. 4. Beseda realizovaná policejním preventistou

Tab. 5. Besedy vedené jiným odborníkem

Tab. 6. Témata preventivních besed

Tab. 7. Četnost pořádaných preventivních besed

Tab. 8. Přítomnost pedagoga

Tab. 9. Spokojenost s přítomností pedagoga

Tab. 10. Zaujetí preventivní besedou

Tab. 11 a). Líbivost průběhu besed

Tab. 11 b). Charakteristika průběhu besedy

Tab. 12 a). Výtky k preventivním besedám

Tab. 12 b). Námitky k preventivním besedám

Tab. 13 a). Účinek a smysl preventivních besed

Tab. 13 b). Smysl preventivních besed

Tab. 14 a). Častější realizace preventivních besed

Tab. 14 b). Důvody častější realizace preventivních besed

Tab. 15. Obdržení preventivně informačních materiálů

Tab. 16. Líbivost propagačního materiálu

Tab. 17. Věcnost a přehlednost propagačního materiálu

SEZNAM PŘÍLOH

PI: ORGANIZAČNÍ SCHÉMA PČR

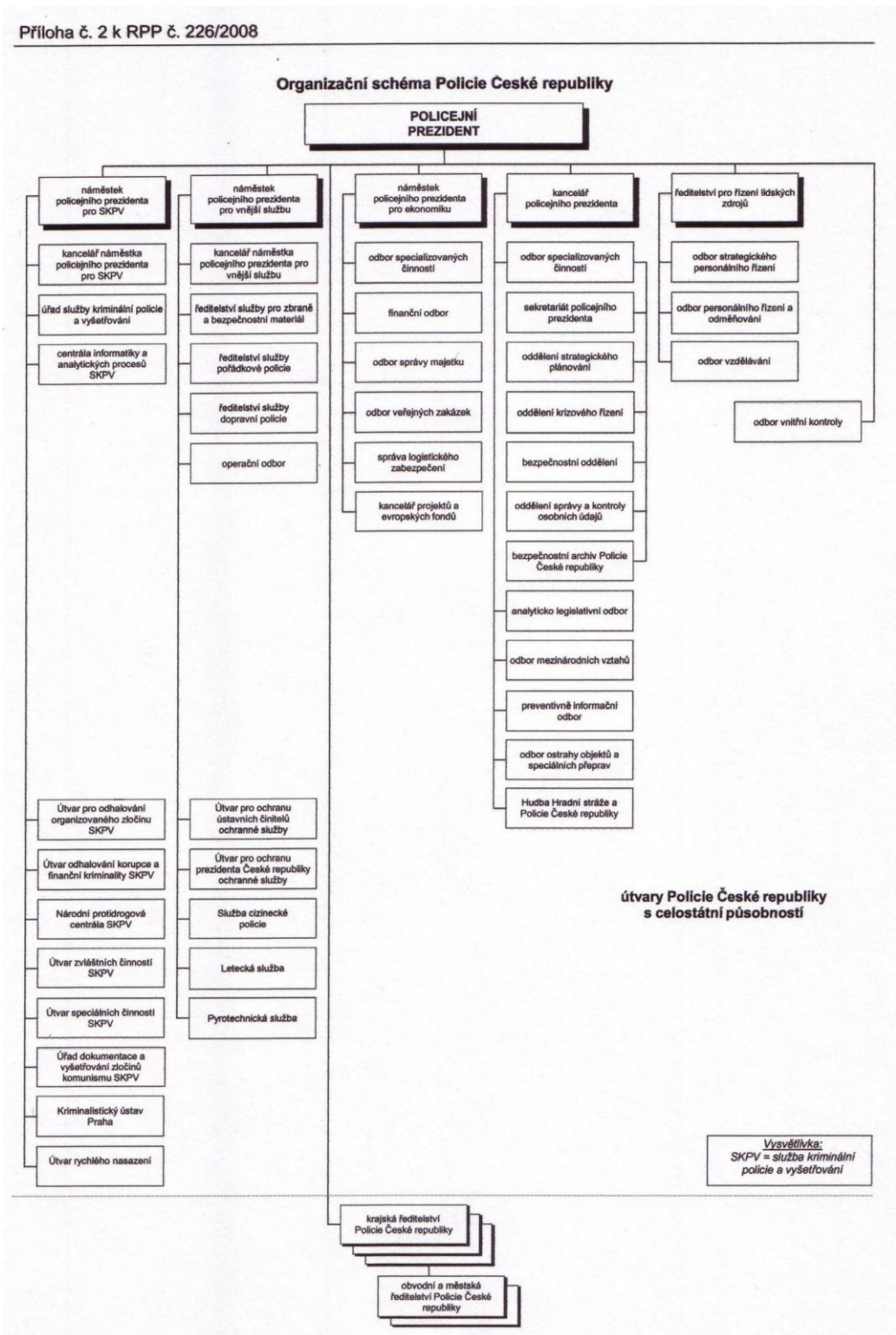
PII: PROPAGAČNÍ MATERIÁL

PIII: DOTAZNÍK POLICEJNÍ PREVENTISTÉ

PIV: DOTAZNÍK ŽÁCI 8.TŘÍD ZŠ

Příloha PI: ORGANIZAČNÍ SCHEMA PČR

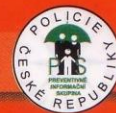
Příloha č. 2 k RPP č. 226/2008

Příloha PII: PROPAGAČNÍ MATERIÁL

Policie České republiky

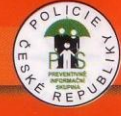
JAK SE ZACHOVÁŠ, KDYŽ TI BUDE NĚKDO NABÍZET DROGY ?

Největším lidským štěstím je možnost volby. I ty, v případě, že Ti někdo nabídne drogu, můžeš volit. Jaká bude Tvoje volba?

- ❗ Můžeš být jeden z těch, kteří třeba i po první dávce drogy zemřeli. Ročně umírá na předávkování drogou v České republice kolem 500 mladých lidí.
- ❗ Můžeš být jeden z těch, kdo bude na drogách závislý a bude mít velké zdravotní problémy. Již nyní je těchto lidí v celé České republice nejméně 30 000.
- ❗ Můžeš být jeden z těch silných, který dokázal odpovédět „NE“ a zůstal tak svobodný. Je to možná poprvé, kdy o sobě rozhoduješ skutečně sám.

Další informace naleznete na www.mvcr.cz

Máš strach, že to sám nezvládneš ? Volba je pouze na tobě!!!

Víš na koho se obrátit? Důležitá telefonní spojení najdeš zde.

Důležité telefony:

Policie ČR	158
Obecní policie	156
Záchranná služba	155
Hasiči	150

Další pomoc v mém bydlišti:

.....

.....

.....

UŽ VÍM
KDO MI
POMŮŽE

NÁRODNÍ
PROTIDROGOVÁ
CENTRÁLA

KARTA BEZPEČÍ

- ❖ Víím, že do školy půjdu vždy bezpečnou cestou , i když je delší a budu se vyhýbat opuštěným a nebezpečným místům .
- ❖ Víím, že se nesmím vzdalovat od domu , aniž bych o tom řekl(a) rodičům , nebo tomu, kdo mě má na starosti.
- ❖ Víím, že nikdy nepůjdu s cizím člověkem , ani tehdy, pokud tvrdí, že ho poslali rodiče. Pro jistotu rodičům hned zavolám. .
- ❖ Víím, že nikdy nepůjdu s cizími lidmi, i když mně říkají, že mají v autě malé kotátko nebo štěňátko .
- ❖ Víím, že si od cizích lidí nevezmu žádné sladkosti, hračky , nenechám si doplnit kredit na mobilním telefonu.
- ❖ Víím, že si musím všimát i toho, s kým se baví můj spolužák či kamarád.
- ❖ Víím, že si musím dobře všimát člověka, který se mě něco ptá, a budu si od něj udržovat takovou vzdálenost, abych v případě nutnosti mohl(a) utéct .
- ❖ Víím, že pokud mně bude kamarád nebo nějaký dospělák ubližovat , nenechám si to pro sebe a svěřím se rodičům nebo učitelům. .
- ❖ Víím, že si pamatuji všechna důležitá telefonní čísla . Budu-li potřebovat pomoc, pomůže mně policista **158**, strážník **156**, lékař **155** nebo hasič **150**.

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

- maminka
- tatínek
- sourozenci
- babička a děda
- kamarád

Pomáhat a chránit

Tísňová volání:

- 158** Policie České republiky
- 150** Hasičský záchranný sbor České republiky
- 155** Zdravotnická záchranná služba
- 156** Obecní policie
- 112** Integrovaný záchranný systém

www.policie.cz

Příloha PIII: DOTAZNÍK POLICEJNÍ PREVENTISTÉ

DOTAZNÍK

Vážená paní, Vážený pane.

Prosím Vás o vyplnění předkládaného dotazníku. Tento dotazník je součástí mé bakalářské práce, která je na téma: Spolupráce PČR se školskými zařízeními v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Dotazník není nijak časově náročný. U uzavřených otázek označte příslušnou odpověď písmenem X a u otevřených otázek napište svůj názor.

Vyplněné dotazníky prosím odešlete na adresu **DANKOVA.TTEREZA@SEZNAM.CZ**

Velice Vám děkuji za Váš čas a za Vaši ochotu.

Bc. Tereza Daňková

Věk:

Pohlaví:

Dosažené vzdělání:

1) Kde a jak jste se dozvěděl/a o Preventivně informačním oddělení?

2) Jak dlouho jste ve služebním poměru u PČR?

3) Jak dlouho pracujete jako preventista?

4) Vystudoval/a jste SŠ se zaměřením na pedagogiku?

a) Ano

b) Ne

5) Vystudoval/a jste VŠ se zaměřením na pedagogiku?

- a) Ano
- b) Ne

6) Baví Vás Vaše práce a změnil/a byste na ní rádi něco?

- a) Ano, změnil/a.....
- b) Ne, změnil/a.....
- c) Ano, nezměnil/a.....
- d) Ne, nezměnil/a.....

7) Domníváte se, že Vaše práce v oblasti prevence má smysl? A v čem?

- a) Ano,.....
- b) Ne,.....

8) Kolik procent Vašeho pracovního nasazení věnujete přípravě školní prevence?

- a) 1/4
- b) 1/2
- c) 3/4
- d) Jiné:

9) Kolik procent Vašeho pracovního nasazení věnujete školním besedám ?

- a) 1/4
- b) 1/2
- c) 3/4
- d) Jiné:

10) Jak byste ohodnotil/a přístup dětí a mládeže k preventivně informačním besedám?

- a) nezodpovědný
- b) zodpovědný
- c) pasivní
- d) aktivní

11) Jaké téma besed je nejvíce žádáno ze strany školských zařízení?

- a) drogová problematika
- b) šikana
- c) trestní odpovědnost
- d) jiné téma:

12) Žádají Vás školská zařízení o určité „problémové“ téma besedy, se kterým mají potíže? Jaké?

- a) Ano,
- b) Ne

13) Rozdáváte propagační a informační materiály (PČR a MV) na besedách?

- a) Ano
- b) Ne

14) Myslíte si, že mají propagační materiály smysl?

- a) Ano
- b) Ne

15) Spolupracujete se školními preventisty?

- a) Ano
- b) Ne

16) Znáte občanské sdružení Společně k bezpečí a jeho hlavní náplň?

- a) Ano
- b) Ne

Hlavní náplň :

17) Spolupracujete či konzultujete nějaká témata s občanským sdružením Společně k bezpečí? Jaká?

- a) Ano,.....
- b) Ne

18) Seřad'te prosím, dle Vašeho názoru, vybrané sociálně patologické jevy, které se vyskytují u současné mládeže.

- a) toxikomanie
- b) alkohol
- c) kriminalita
- d) šikana
- e) vandalismus

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Prosím, nežli odešlete dotazník, zkontrolujte si jej, zda jsou vyplněny všechny otázky.

Příloha PIV: DOTAZNÍK ŽÁCI 8. TŘÍD ZŠ

DOTAZNÍK

Vážení žáci,

na základě besedy, které jste se zúčastnili, Vás prosím o vyplnění předkládaného dotazníku. Tento dotazník je součástí mé bakalářské práce, která je na téma: Spolupráce PČR se školskými zařízeními v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Dotazník není nijak časově náročný. U uzavřených otázek označte příslušnou odpověď písmenem X a u polootevřených otázek zaškrtněte možnost či možnosti z nabídky.

Velice Vám děkuji za Váš čas a za Vaši ochotu.

Bc. Tereza Daňková

Věk:

Pohlaví:

Třída:

1) Konala se u Vás ve škole beseda, kterou vedl policejní preventista?

- a) Ano
- b) Ne

2) Měli jste ve škole preventivní besedu vedenou jiným odborníkem či kantorem ?

- a) Ano
- b) Ne

3) Na jaké téma se konala beseda?

- a) Policista je náš kamarád
- b) Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži
- c) Na internetu bezpečně
- d) Drogová problematika

4) Jak často jsou u Vás pořádány preventivní besedy?

- a) jednou za školní rok
- b) dvakrát za školní rok
- c) třikrát za školní rok
- d) čtyřikrát za školní rok
- e) vícekrát za školní rok

**5) Byl při jejím průběhu přítomen pedagog?
(Pokud odpovíte že ne, tak neodpovídáte na 6. otázku)**

- a) Ano
- b) Ne

6) Vyhovovala Ti přítomnost pedagoga při preventivní besedě? Proč?

- a) Ano,.....
- b) Ne,.....

Protože:

- a) bezpečí
- b) důvěra
- c) neustálá kontrola
- d) nemohl jsem se vyjádřit, co si myslím o daném problému
- e) je to jedno
- f) svůj názor vyjádřím vždy

7) Zaujaly Vás preventivní besedy?

- a) Ano
- b) Ne

8) Líbil se Vám její průběh? V čem?

a) Ano,.....

b) Ne,.....

Protože byly:

- 1) Zajímavé
- 2) Věcné
- 3) Důležité
- 4) Informativní
- 5) Nudné
- 6) Nepodařené
- 7) Ztráta času

9) Vytkli byste něco preventivním besedám?

a) Ano,.....

- 1) Dlouhé
- 2) Krátké
- 3) Nudné
- 4) Málo příkladů
- 5) Málo možností zapojit se do debaty
- 6) Příliš odborné

b) Ne

10) Myslíte si, že provádění těchto preventivních besed má účinek a smysl? Proč?

a) Ano,.....

b) Ne,.....

Protože:

- 1) Dozví se plno důležitých informací
- 2) Budu se určitým jevům vyhýbat díky informacím získaným z besedy
- 3) Budu vědět, jak se mám při určitých situacích zachovat
- 4) Dozví se kam a komu mám zavolat či koho požádat o pomoc

11) Domníváte se, že by měly být pořádány častěji? Proč?

- a) Ano,.....
- b) Ne,.....

- 1) Osvěta je důležitá
- 2) Opakování - matka moudrosti
- 3) Čím víc budu vědět o následcích určité problematiky, tím víc se jí budu snažit vyhnout
- 4) Je to ztráta času
- 5) Preventivní besedy nic neovlivní

12) Dostali jste preventivně informační materiály?

- a) Ano
- b) Ne

13) Líbily se Vám (preventivně informační materiály)?

- a) Ano
- b) Ne

14) Zdály se Vám být přehledné a věcné (preventivně informační materiály)?

- a) Ano
- b) Ne

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Prosím, nežli odevzdáte dotazník, zkontrolujte si jej, zda jsou vyplněny všechny otázky.